

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 9^{ης} Μαρτίου 2023

Ωρα έναρξης: 4.06 μ.μ.

Αρ. 18

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ δηλώστε την παρουσία σας ηλεκτρονικά και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως παγκόσμια ημέρα εορτασμού για την ανάδειξη των προβλημάτων και την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών, που μέσα από αγώνες και θυσίες διεκδίκησαν, θεσπίστηκε το 1977 από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών η 8^η Μαρτίου. Προηγήθηκε ωστόσο ο εορτασμός της εθνικής ημέρας της γυναίκας το 1909 εις ανάμνηση της μεγάλης διαμαρτυρίας των εργατριών κλωστοϋφαντουργίας το 1857 στη Νέα Υόρκη, οι οποίες διεκδικούσαν καλύτερες συνθήκες εργασίας.

Με φετινό σύνθημα «Αγκαλιάστε την ισότητα», τιμούμε τη σύγχρονη γυναίκα για τη δράση και τη δημιουργικότητά της σε όλους τους τομείς και κυρίως για τη συμβολή της στη συνοχή του κοινωνικού ιστού μέσω των ποικίλων ρόλων που καλείται να επιτελέσει. Η φετινή Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας πλαισιώθηκε από δράσεις και εκδηλώσεις, με στόχο την απόδοση τιμών στις γυναίκες που διαχρονικά αγωνίζονται να κατακτήσουν τη θέση που τους αξίζει στην κοινωνία, επαινώντας και εξυψώνοντάς τις, γεγονός που μας κάνει όλες και όλους περήφανους.

Οφείλουμε, ως πολιτεία, να προασπίσουμε την ίση και δημοκρατική εκπροσώπηση των γυναικών σε όλα τα επίπεδα του δημόσιου βίου, καθώς και την παροχή ίσων ευκαιριών ανέλιξης, ώστε να υπάρξει πραγματική ισότητα. Μόνο τότε θα μιλάμε για ευνοούμενο κράτος, όταν οι γυναίκες αντιμετωπίζονται με ισότητα, ενώ με το έργο, τις γνώσεις και τη δύναμή τους θα έχουν τη δυνατότητα να κερδίζουν τα εύσημα σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς και τους χώρους.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες έχουν σταδιακά πετύχει κάποιους στόχους και έχουν κατακτήσει αυτονομία δικαιώματα, έχουμε να διανύσουμε σημαντικά βήματα μέχρι να φθάσουμε σε μια κοινωνία ισότητας των φύλων και, δυστυχώς, πολλές φορές η καθημερινότητα καταδεικνύει ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να είναι θύματα έμφυλων διακρίσεων και έμφυλης βίας, γεγονός που πλήττει κατάφωρα την αξιοπρέπειά τους και παραβιάζει σημαντικά τα δικαιώματά τους στην εργασία και σε άλλους χώρους.

Ως εκ τούτου, αποτελεί αδήριτη ανάγκη ο καθορισμός συγκεκριμένων στόχων για την αντιμετώπιση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών, την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης γυναικών στον χώρο εργασίας ή σε δημόσιους χώρους, καθώς και την πρόληψη ή/και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, κατ' απαίτηση και της σχετικής σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αναγνωρίζει και στηρίζει την αξιόπαινη δράση και συνεισφορά διάφορων οργανισμών, όπως ο Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια, ο οποίος μόλις πέρασε εγκαινίασε το «Σπίτι της Γυναίκας», έναν χώρο φιλοξενίας-καταφύγιο για κακοποιημένες γυναίκες. Επικροτούμε επίσης το έργο του Μεσογειακού Ινστιτούτου Μελετών Κοινωνικού Φύλου, ως μη κερδοσκοπικού οργανισμού, που προωθεί και συμβάλλει θετικά σε προγράμματα κοινωνικού, πολιτικού και οικονομικού περιεχομένου που σχετίζονται με το θέμα αυτό.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω στο σημείο αυτό πως η συνεργασία της Βουλής με το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου στα πλαίσια του συνεδρίου «Φύλο και Εκπαίδευση», που διοργανώθηκε τον περασμένο Οκτώβριο, ήταν άριστη και επί ευκαιρίας των εορτασμών για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, μαζί συνδιοργανώσαμε εργαστήριο με θέμα την «Ένταξη της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές», με σκοπό την παρουσίαση και ανάλυση της σημασίας της ενεργότερης συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψεως αποφάσεων.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, χαιρετίζουμε την ιδέα και την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2025 της Κυπριακής Δημοκρατίας, με σκοπό την πλήρη εφαρμογή του Ψηφίσματος 1325 «Γυναίκες, Ειρήνη και Ασφάλεια», το οποίο υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ το 2000, αναγνωρίζοντας τον δυσανάλογο και ειδικό αντίκτυπο των συγκρούσεων στον γυναικείο πληθυσμό και αναδεικνύοντας τον υποτιμημένο ρόλο των γυναικών στην οικοδόμηση της ειρήνης. Το ψήφισμα δεν αποσκοπεί αποκλειστικά στην προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών. Η εδραίωση των δικαιωμάτων των γυναικών ενισχύει παράλληλα την προσπάθεια για πλήρη και ουσιαστική ισότητα, η οποία συμβάλλει αναμφισβήτητα στην ευημερία των κοινωνιών και την οικονομική ανάπτυξη.

Αφουγκραζόμενοι, τέλος, τη διαχρονική ανάγκη για την προστασία και ασφάλεια κάθε γυναίκας και κάθε νεαρού κοριτσιού, αλλά και την ευαισθητοποίηση γύρω από το εν λόγω ζήτημα, συζητούμε και εστιάζουμε στο συγκεκριμένο θέμα με τη δέουσα προσοχή και βαρύτητα. Ο θεμέλιος λίθος ετέθη με τη θεσμοθέτηση του ιδιώνυμου αδικήματος της γυναικοκτονίας και την ποινικοποίηση του σεξισμού, ισχυροποιώντας έτσι το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, με το οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, σε μια προσπάθεια να καλυφθούν ενδεχόμενες αδυναμίες ή κενά. Η τροχοδρόμηση ρυθμιστικών ενεργειών σε νομοθετικά και κοινωνικά πλαίσια είναι ευθύνη ολωνών μας και απαιτεί συνέργεια του κράτους, του νομοθετικού σώματος, των οργανώσεων, αλλά και της κοινωνίας των πολιτών εν γένει.

Η ισότητα, η ίση εκπροσώπηση, οι ίσες ευκαιρίες μας αφορούν όλους και, κλείνοντας, χαιρετίζουμε την παρουσία στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος αριθμού φοιτητριών οι οποίες φιλοξενήθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο της δράσης «Στα βήματα μίας βουλευτριάς», με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας. Οι φοιτήτριές μας είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με την κοινοβουλευτική διαδικασία και να γνωρίσουν και να κατανοήσουν καλύτερα τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Σας καλωσορίζουμε και καλώ τώρα τον γραμματέα να αναγνώσει τις αναφορές στις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Την 1^η Μαρτίου η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου συμμετείχε στην Διακοινοβουλευτική Συνάντηση της Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στις Βρυξέλλες, με θέμα τη διάσταση του φύλου στην ενεργειακή φτώχεια. Η κ. Χαραλαμπίδου υπογράμμισε ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα συνταξιοδοτικά συστήματα και τα συστήματα κοινωνικής προστασίας, ο καθορισμός αξιοπρεπών κατώτατων μισθών, η καταπολέμηση των στερεοτύπων, η αντιμετώπιση του διαχωρισμού των φύλων στην εκπαίδευση και συνακόλουθα στην απασχόληση και η υιοθέτηση στοχευμένων μέτρων για την εξάλειψη της επισφαλούς απασχόλησης είναι υψίστης σημασίας για την άμβλυνση της γυναικείας φτώχειας.

Την 1^η και στις 2 Μαρτίου ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης και η κ. Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν συμμετείχαν στις εργασίες της 17^{ης} Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου.

Η κ. Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν, σε παρέμβασή της σε συζήτηση για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τα αποτελέσματα της COP27, σημείωσε την πρωτοβουλία της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εκπόνηση ενός Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης προς αντιμετώπιση των συνεπειών της Κλιματικής Αλλαγής στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Έκανε επίσης αναφορά στην Ένατη Υπουργική Διάσκεψη «Περιβάλλον για την Ευρώπη», που φιλοξένησε η Κύπρος, με την υποστήριξη της UNECE, τον περασμένο Οκτώβριο και στην υιοθετηθείσα «Διακήρυξη της Λευκωσίας», στην οποία επαναβεβαιώνεται η δέσμευση των χωρών για μετάβαση σε πράσινη οικονομία και αναδεικνύεται η εκπαίδευση ως παράγοντας βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο κ. Πασιουρτίδης, στο πλαίσιο συζήτησης για τις διεθνείς πολιτικές εξελίξεις που επηρεάζουν τις χώρες της Μεσογείου, χαιρέτισε τη συλλογική αντίδραση της διεθνούς κοινότητας στην παράνομη στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου, και επιβεβαίωσε την πλήρη στήριξη της

Κύπρου στην Ουκρανία και τον λαό της.

Στο πλαίσιο της 17^{ης} Γενικής Συνέλευσης, ανακοινώθηκαν επίσης οι νικητές των «Βραβείων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου» για το έτος 2023, μεταξύ των οποίων και το Κυπριακό Ινστιτούτο, την υποψηφιότητα του οποίου πρότεινε η Βουλή των Αντιπροσώπων. Τα βραβεία απονέμονται σε προσωπικότητες και οργανισμούς που συνέβαλαν ενεργά στην προώθηση των στόχων της Συνέλευσης και στη συνεργασία μεταξύ των λαών της Μεσογείου.

Στις 2 και 3 Μαρτίου ο κ. Νίκος Τορναρίτης, ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμμετείχε στις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής της Συνέλευσης στη Χάγη. Αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσε μεταξύ άλλων ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία και η προσεχής Σύνοδος Αρχηγών Κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ρέικιαβικ.

Στις 2 και 3 Μαρτίου οι κ. Γιώργος Κάρουλλας ως επικεφαλής, Γιώργος Κουκουμάς, Ζαχαρίας Κουλιός, Αλέκος Τρυφωνίδης και η βουλευτριά κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου συμμετείχαν στην 22^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας, στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της τρέχουσας Σουηδικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο κ. Κάρουλλας αναφέρθηκε στην αξιοποίηση της διπλωματίας των σεισμών για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και την πρόληψη πυρηνικών ατυχημάτων, υπογραμμίζοντας τη σημασία ανάπτυξης μιας σχέσης συνεργασίας και αμοιβαίου οφέλους μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου και της καλής γειτονίας, ενώ ο κ. Κουκουμάς υπογράμμισε την ανάγκη εγκαθίδρυσης ζώνης ελεύθερης από όπλα μαζικής καταστροφής στην Μέση Ανατολή και του αποτελεσματικού ελέγχου των εξαγωγών όπλων στην περιοχή από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο κ. Τρυφωνίδης επανέλαβε τη δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εφαρμογή των προνοιών της Στρατηγικής Πυξίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάλεσε τα κράτη μέλη να επιδείξουν έμπρακτη αλληλεγγύη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων στην περιοχή, τονίζοντας ότι η Κύπρος βρίσκεται υπό συνεχή απειλή. Η κ. Ατταλίδου εξέφρασε την αμέριστη αλληλεγγύη και συμπαράσταση της Κύπρου προς τον λαό της Ουκρανίας και υπογράμμισε παράλληλα την ανάγκη διάνοιξης καναλιών επικοινωνίας με τον λαό της Ρωσίας. Η στήριξη όσων διώκονται στη χώρα και η καταδίκη των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν ηθική υποχρέωση της Ένωσης, τόνισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Γεωργίου.

Θα ξεκινήσουμε τώρα με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει πρόταση νόμου η οποία θα κατατεθεί σήμερα και για την οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα και να ψηφιστεί σήμερα. Η πρόταση νόμου κατατίθεται από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τον κ. Σταύρο Παπαδόυρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και από τον μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή κ. Κωστή Ευσταθίου και τιτλοφορείται «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση επί τούτου; Θα το θέσω σε ψηφοφορία.

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Έχουμε πληροφορηθεί για την πρόθεση των κοινοβουλευτικών ομάδων που αναφέρατε να καταθέσουν τη συγκεκριμένη πρόταση και να οδηγηθεί στην ολομέλεια με την μορφή του κατεπείγοντος. Η δική μας έκκληση/παράκληση προς το σώμα και τις κοινοβουλευτικές ομάδες που έχουν ετοιμάσει τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου είναι να επιτρέψουν να δοθεί χρόνος, για να συζητήσουμε αυτό το πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα στην επιτροπή Οικονομικών και στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών που έχει διοριστεί μόλις πριν από λίγες μέρες.

Θεωρώ ότι είναι και πολιτικά ορθό και δίκαιο να του δοθεί η ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των βουλευτών για το συγκεκριμένο ζήτημα και να παρουσιάσει τις δικές του προτάσεις και εισηγήσεις, εάν υπάρχουν -και η δική μας πληροφόρηση είναι ότι υπάρχουν- έτσι ώστε να μπορέσουμε όλοι να αποφασίσουμε για αυτό το θέμα με γνώμονα το συμφέρον φυσικά της οικονομίας, αλλά και με γνώση, με πλήρη γνώση, όλων των δεδομένων που πρέπει να έχουμε υπόψη μας.

Θεωρούμε ότι αυτό μπορεί να γίνει πάρα πολύ γρήγορα, μέσα στις επόμενες δεκαπέντε μέρες, θεωρούμε ότι δεν είναι το τέλος του κόσμου, εάν δοθεί αυτή η παράταση στη συζήτηση και στην απόφαση, έτσι ώστε να ακούσει η ολομέλεια, να ακούσουν τα μέλη της Βουλής, τες εισηγήσεις της παρούσας κυβέρνησης. Έτσι και

αλλιώς, οφείλω να υπενθυμίσω ότι η προθεσμία που είχε δοθεί από τη Βουλή έχει ήδη εκπνεύσει, δεν είναι οι επόμενες δεκαπέντε μέρες -θεωρούμε εμείς- ένα τόσο τεράστιο χρονικό περιθώριο, όπου θα αλλάξουν σημαντικά τα δεδομένα που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επομένως, γι' αυτό τον λόγο, απευθυνόμαστε προς το σώμα και ζητούμε να δοθεί αυτός ο χρόνος στον Υπουργό Οικονομικών και σε αυτή την κυβέρνηση, για να παρουσιάσουν τες δικές τους προτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αντιλαμβάνομαι τους λόγους, και τους ζούμε καθημερινά, που κατατέθηκε η πρόταση νόμου η έκτακτη από τους συναδέλφους. Δυστυχώς, να υπενθυμίσω, δεν καταφέραμε τόσο καιρό να δώσουμε μόνιμη λύση στο πρόβλημα. Δε θα πάω όμως πίσω. Θεωρούμε και εμείς λογικό να δοθεί ένα περιθώριο δεκαπέντε ημερών στη νέα κυβέρνηση, στον νέο Υπουργό Οικονομικών, για να έρθει με τις κατάλληλες προτάσεις, για να δώσουμε μία μόνιμη λύση στο θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Να προχωρήσουμε προς την ίδρυση του Διοικητικού Δικαστηρίου, να γίνουν αλλαγές στον νόμο του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου με πολλές εισηγήσεις που έχουμε και να δοθεί αυτό το περιθώριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επιχείρημά σας για το κατεπείγον...

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Οι εταιρείες διαχείρισης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...σας παρακαλώ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Στέλνω το μήνυμα και στις εταιρείες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

...διαχείρισης δανείων, ότι επιβάλλεται να σταματήσουν αυτή τη ληστρική επέλαση και να φανούν λογικές έναντι των δανειοληπτών, μέχρις ότου το σώμα, στην επιτροπή Οικονομικών και σε άλλες επιτροπές, εξισορροπήσει τη σχέση δανειοληπτών-τραπεζών και εταιρειών διαχείρισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, είστε υπέρ της κατάθεσης του κατεπείγοντος ή εναντίον;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ζητούμε από τους συναδέλφους όπως αποσύρουν το κατεπείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πάρα πολύ, αγαπητέ συνάδελφε.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έν' δεκαπέντε μήνες που θέλει ο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Προφανώς συμφωνούμε με τη διαπίστωση του συνάδελφου του κ. Τρυφωνίδη ως προς το γεγονός ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κυρίως οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων θα έλεγα, έχουν εντατικοποιήσει το ξεσπίτωμα κόσμου. Τζιαι νομίζω ότι ο κάθε κοινωνικά ευαίσθητος άνθρωπος, αλλά τζιαι πολιτικό πρόσωπο τζιαι πολιτική δύναμη, δεν μπορεί να παραμένει απαθής μπροστά σε αυτήν την πραγματικότητα που σχεδόν όλοι διαπιστώνουμε. Τζιαι λέω «σχεδόν όλοι», διότι από το κέντρο τζιαι μετά σ' αυτή την αίθουσα τζιαι στη Σύσκεψη των Αρχηγών έχουμε διαπιστώσει αυτή την πραγματικότητα: Ενεργούν με έναν τρόπο που κινείται ενάντια σε αυτά που δημόσια τουλάχιστον ισχυρίζονται, ότι δε στοχεύουν την κύρια κατοικία. Τζιαι είμαστε όλοι μάρτυρες πολλών περιπτώσεων. Έχουν πολλαπλασιαστεί, πρέπει να πω, τις τελευταίες μέρες οι περιπτώσεις εκείνες ανθρώπων που κινδυνεύουν ή χάνουν τα σπίτια τους, την κύριά τους κατοικία.

Αυτό μας έφερε εδώ σήμερα, γιατί αυτό το χρονικό κενό το έχουν εκμεταλλευτεί, για να ξεκινήσει αυτή η επίθεση ξεσπιτώματος κόσμου, να πετάσσονται οικογένειες με ανήλικα παιδιά κυριολεκτικά στο δρόμο τζιαι δεν ξέρω κάποια στιγμή αν χρειαστεί να φέρνουμε τζιαι κάποιους δαμαί στη Βουλή, δηλαδή, για να εξετάζουμε αν έν' τζιαι 'πού τούτους που ονομάζουμε «στρατηγικούς κακοπληρωτές».

Αυτήν την κατάσταση πραγμάτων λοιπόν, κυρία Πρόεδρε, δεν μπορούμε να την αντιμετωπίσουμε, αν δώσουμε ακόμα δεκαπέντε μέρες, διότι δεν πρόκειται να πετύχουμε αυτό που είναι επιθυμητό. Που είναι, δηλαδή, να προχωρήσουμε σε θεσμική αντιμετώπιση των ζητημάτων τζιαι είναι πολλά που προκύπτουν σε σχέση με αυτό το κεφάλαιο. Είτε το «Ενοίκιο Έναντι Δόσης». Μπορεί να τελειώσουμε σε δεκαπέντε μέρες; Είτε θεσμικές αλλαγές σε ό,τι αφορά προτάσεις νόμου που έχουν κατατεθεί και συζητούνται στην Οικονομικών ή στην Νομικών. Μπορούμε να τελειώσουμε σε δεκαπέντε μέρες;

Εμείς λέμε ότι μπορούμε να ολοκληρώσουμε, αν υπάρχει πολιτική βούληση, ναι, στην περίοδο αυτή της τριμηνίας που θα ανασταλούν οι εκποιήσεις και άρα αυτή να είναι η τελευταία φορά που είμαστε αναγκασμένοι να προχωρήσουμε με αυτόν τον τρόπο να προστατεύσουμε συμπολίτες μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λέω τζιαι κάτι άλλο τελευταίο, κυρία Πρόεδρε, επειδή επιχειρηματολογούμε επί τούτου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι δε θα υπάρξει περαιτέρω...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε συνάδελφε,

Καταλαβαίνετε με όσα είπα ότι έχει σημασία να ψηφίσουμε σήμερα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει συνταγματικό δικαίωμα, προτού υπογράψει, να παρέλθουν δεκαπέντε μέρες. Θα τις έχουμε τις δεκαπέντε μέρες. Τζιαι θέλω να είμαι απολύτως δίκαιος. Προφανώς δε φέρει ευθύνη η παρούσα κυβέρνηση που ανέλαβε πριν εννιά μέρες. Μιλούμε για εννιά μέρες κυβέρνηση.

Λοιπόν. Και όντως χρειάζεται τον χρόνο της, για να αποφασίσει, αν θα συνεχίσει απ' εκεί που έμεινε η προηγούμενη κυβέρνηση ή αν θα κάμει άλλες επιλογές. Έχει αυτόν τον χρόνο. Αλλά μπορεί κάποιος να ισχυριστεί πραγματικά ότι σε δεκαπέντε μέρες μπορούν αυτά τα ζητήματα να αντιμετωπιστούν; Ε, δεν μπορούν! Εκ των πραγμάτων! Γι' αυτό, τούτο είναι το πρώτο το βασικό βήμα που πρέπει να κάμουμε, τζιαι βεβαίως εμείς έχουμε όλη την πολύ εποικοδομητική διάθεση να συζητήσουμε τζιαι συμβιβασμούς εκεί και όπου απαιτείται, ώστε εντός της τριμηνίας να έχουμε κατάληξη σε όλα αυτά τα ζητήματα που έχουν τεθεί κατά καιρούς τζιαι είναι ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Παπαδόγη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να ετοιμάζεται το σύστημα για ψήφιση, θα ψηφίσουμε.

Ελάτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Εντάξει. Κατανοητό το τι έχει αναφέρει ο κ. Παπαδόπουλος, ο κ. Τρυφωνίδης. Τζιαι απόλυτα σεβαστό, τζιαι έχουν δίκαιο. Όντως, νέα προεδρία, νέος Υπουργός Οικονομικών, χρειάζεται χρόνος για ενημέρωση, για να καταλάβει πού ακριβώς βρίσκονται τα θέματα τζιαι των προτάσεων νόμου που εκκρεμούν στην επιτροπή Οικονομικών, όπως επίσης τζιαι το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης».

Αλλά να καταλάβετε και τη δική μας θέση τζιαι γιατί επιλέξαμε σήμερα. Έν' πολύ απλό, έν' μαθηματικά. Έν' χρονική περίοδος. Είχαμε αναστολή μέχρι την 31^η Ιανουαρίου. Βάσει της διαδικασίας των πλειστηριασμών, στέλνεται η τελευταία επιστολή η οποία έχει προθεσμία σαράντα πέντε μέρες. Και έχουμε εντοπίσει ότι έχουν σταλεί και έχουν σταλεί και για περιπτώσεις που αφορούν ευάλωτες ομάδες, ιδιοκτήτες κύριας κατοικίας. Αν τα υπολογίσετε, από 31^η Ιανουαρίου συν οι σαράντα πέντε μέρες, μας φέρνουν ακριβώς σε αυτό που ανέφερε ο κ. Λουκαΐδης. Τες δύο εβδομάδες που δικαιούται ο Πρόεδρος να αποφασίσει, αν θέλει τελικά να υπογράψει ή να αναπέμψει, αν τελικά περάσει η πρόταση νόμου η σημερινή.

Άρα, δίνουμε το χρονικό πλαίσιο, τες δύο εβδομάδες, υπό τούτην τη μορφή, γιατί, στο τέλος της ημέρας, να το ξαναπώ, αναγκάζομαστε, δεν επιθυμούμε. Και το έχουμε πει τόσες πολλές φορές. Ούτε επιθυμούμε να δημιουργήσουμε πρόβλημα σε κανέναν, ούτε στην οικονομία, ούτε οπουδήποτε. Αναγκάζομαστε! Γιατί τώρα; Υπομονετικά επεριμέναμεν τζιαι επεριμέναμεν, Πρόεδρε, αρκετούς μήνες να συζητηθούν οι προτάσεις που είναι στην επιτροπή Οικονομικών, ενάμιση χρόνο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Πόσες είναι;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Δεκατέσσερις στο σύνολο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Απλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ολοκληρώστε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Δέκα δευτερόλεπτα, Πρόεδρε. Δε συζητήθηκαν. Ακούσαμε για το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης». Οκτώβρη, Νοέμβρη, Δεκέμβρη, Γενάρη, Φλεβάρη και ακόμα αντιλαμβάνομαι ότι δεν έχουμε πάρει το πράσινο φως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τζιαι να θυμίσω σε όλους ότι, μετά 'πού το πράσινο φως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα υπάρξει εκδήλωση ενδιαφέροντος προς τους πιστωτές που θα πάρει άλλες τριάντα μέρες.

Άρα, επαναλαμβάνω, δεν επιθυμούμε, αναγκάζομαστε. Η μπάλα είναι πλέον στην νέα προεδρία. Ελπίζω τες επόμενες δύο βδομάδες να δούμε κινήσεις που να δικαιολογήσουν την οποιαδήποτε πιθανή αναπομπή της πρότασης. Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Όποιοσδήποτε θα ήταν τώρα για πρώτη φορά σ' αυτό το σώμα, θα έβρισκε απόλυτο δίκαιο και του κ.

Νικόλα Παπαδόπουλου και του κ. Τρυφωνίδη. Επειδή όμως έχουμε ζήσει κατ' επανάληψη εδώ και πολλά χρόνια παρόμοια φαινόμενα, τάσσομαι εναντίον της απόρριψης του κατεπείγοντος, τοποθετούμαι υπέρ και είναι τώρα που πρέπει να ληφθούν οι αποφάσεις. Εξήγησε πολύ αναλυτικά ο κ. Παπαδούρης -απλά μαθηματικά είναι- εξήγησε πολύ αναλυτικά, επαναλαμβάνω, ότι παρέχεται εκ των πραγμάτων ο χρόνος. Εκείνο το οποίο προκαλεί θλίψη είναι ότι, όπως με πληροφόρησαν συνάδελφοι μέλη της επιτροπής Οικονομικών, εκκρεμούν εκεί δεκατέσσερις -εγώ είχα ακούσει για δώδεκα, τώρα ο κ. Παπαδούρης λέει δεκατέσσερις- προτάσεις συναφείς με το αντικείμενο που πάει να λύσει η πρόταση του ΑΚΕΛ μαζί με τα υπόλοιπα κόμματα. Δεν παρέχεται χρόνος πλέον άλλος. Άστε που στο μεσοδιάστημα είναι πάρα πολλοί αυτοί οι οποίοι θα βρεθούν στον δρόμο, χωρίς ουσιαστικά να φτάνουν σε τίποτε, παρά μόνο πληρώνοντας οικονομικές συνέπειες μιας καταστροφής που δεν ήταν οι ίδιοι υπεύθυνοι. Και το έχω πει πάρα πολλές φορές: όλες οι ευθύνες τραπεζών, εποπτικών αρχών κ.τ.λ. μετατίθενται και φορτώνονται πάνω στην καμπούρα του δανειολήπτη. Γι' αυτό λοιπόν, αν υπάρχει χρόνος, η κυβέρνηση, ο νέος Υπουργός Οικονομικών, καθότι πάρα πολύ έμπειρος και αποτελεσματικός, μπορεί να βρει τη λύση στις μέρες που του δίδει η ανάλυση που έκαμε ο κ. Παπαδούρης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Ιωάννου, τελευταίος ομιλητής.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ως ΕΛΑΜ θα στηρίζουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αντιλαμβάνομαι... Και συγγνώμη που πάντα προς εσάς... Αντιλαμβάνομαι ότι δε θα συζητήσουμε περαιτέρω. Έχετε τοποθετηθεί, θα το θέσω σε ψηφοφορία.

Ελάτε, κύριε Ιωάννου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ως ΕΛΑΜ θα στηρίζουμε το κατεπείγον της πρότασης. Θυμίζω ότι το καλοκαίρι του 2022, όταν ψηφίζαμε ξανά αναστολή των εκποιήσεων, λέγαμε ότι το επιχείρημα της αντιπολίτευσης ήταν «μα, θα εφαρμοστεί το σχέδιο "Ενοίκιο Έναντι Δόσης", άρα γιατί να ψηφίσουμε αναστολή;». Είμαστε στον Μάρτιο του 2023 και ακόμα δεν έχει εγκριθεί το συγκεκριμένο σχέδιο.

Τον Απρίλιο του 2021 η προηγούμενη σύνθεση της Βουλής ανέστειλε και πάλι τις εκποιήσεις με την υπόσχεση και τη δέσμευση ότι θα συζητούνταν με την επανέναρξη των εργασιών όλες εκείνες οι προτάσεις στην επιτροπή Οικονομικών. Σχεδόν δύο χρόνια μετά δεν έχει ξεκινήσει καν η όλη συζήτηση.

Ακούμε σήμερα... Ναι, είναι σωστό το επιχείρημα, προφανώς και δε φέρει ευθύνη η εκτελεστική εξουσία για τις τελευταίες δέκα ημέρες. Αλλά τι ακούμε σήμερα; Όλα αυτά τα οποία λένε ότι θα εφαρμοστούν προφανώς και θα πάρουν κάποιους μήνες. Δεν έχουμε κάποιους μήνες μπροστά μας! Μέχρι να γίνουν όλα αυτά τα οποία ακούμε, υπάρχουν πολίτες οι οποίοι ξεσπιτώνονται, χάνουν τα σπίτια τους και τα funds λειτουργούν σαν αρπακτικά γεράκια. Είναι παραδεκτό από όλους αυτό. Δεν πρόκειται εμείς να κάτσουμε να παρακολουθούμε αυτή την κατάσταση αμέτοχοι! Την ίδια ώρα ακούμε από την Κεντρική Τράπεζα -μόλις προχθές- να λένε «θα φέρουμε ξένες εταιρείες να μας πουν πώς θα λύσουμε το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων». Το 2023! Θυμήθηκαν το 2023 να φέρουν εταιρείες ή να δουν πώς θα λύσουν αυτό το μεγάλο πρόβλημα για τα κόκκινα δάνεια. Γιατί δεν το έκαναν τόσα χρόνια; Γιατί ήθελαν πρώτα να προτεραιοποιήσουν τη δημιουργία μιας ασφυκτικής νομοθεσίας;

Το δεύτερο. Τι μας είπε πάλι προχθές ο Κεντρικός Τραπεζίτης; «Θα κάμουμε κατηγοριοποίηση, για να δούμε ποιοι είναι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές και ποιοι πραγματικά δεν μπορούν να πληρώσουν». 2023! Ήταν πρόταση του ΕΛΑΜ από το 2018 αυτό, σε σύσκεψη του Υπουργείου Οικονομικών, και θυμήθηκαν σήμερα να μας πουν ότι θα κάμουν κατηγοριοποίηση!

Μέχρι όλα αυτά όμως να εφαρμοστούν, υπενθυμίζω και το ξαναλέω, χάνονται σπίτια, χάνονται περιουσίες και εμείς δεν πρόκειται να παρακολουθήσουμε αυτή την κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το κατεπείγον, κύριε Ιωάννου, η θέση σας;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Το ανέφερα στην αρχή της τοποθέτησής μου ότι είμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Πάμε για ψήφιση, παρακαλώ.

Ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον για την κατάθεση της πρότασης νόμου ως κατεπείγουσας σήμερα.

Μόλις διαμορφωθούν τα αποτελέσματα, ανακοινώστε, παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ τριάντα ένας, εναντίον έντεκα*.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση νόμου θεωρείται κατατεθείσα σήμερα υπό τη μορφή του κατεπείγοντος. Κηρύσσεται λοιπόν ως επείγουσα, παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή, που είναι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Παρακαλώ τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών όπως συσκεφτούν, να μελετήσουν το ζήτημα και, μόλις είναι έτοιμοι, να μας πουν, για να προχωρήσουμε αμέσως με την ψήφιση και παράλληλα να συνεχίσουμε στη συζήτηση των υπόλοιπων θεμάτων.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παντελίδη.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Εάν συμφωνούν και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής, νομίζω δεν υπάρχει λόγος να γίνει οποιαδήποτε ειδική συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θεωρείτε, κύριε Παντελίδη, ότι δε συντρέχει λόγος... Βλέπω άλλους συναδέλφους... Νομίζω μια συνεννόηση μεταξύ σας, τουλάχιστον για πέντε-δέκα λεπτά...

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ωραία, δεν έχω κανένα πρόβλημα. Να πάμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και εμείς θα συνεχίσουμε για τα υπόλοιπα.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Εγώ είναι για να κερδίσει χρόνο το σώμα που το είπα. Χαρά μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά, το εκτιμούμε και ευχαριστούμε!

Μπορούμε να αποχωρήσουμε αθόρυβα, για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε με την υπόλοιπη ατζέντα.

Τα υπόλοιπα νομοσχέδια και προτάσεις νόμου κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις,
έγγραφα, εκθέσεις**

Κατάθεση από

**Παραπομπή/
Κοινοποίηση σε**

1. Ο περί Διαμεσολάβησης σε
Οικογενειακές Διαφορές
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.031-2023).

Υπουργό Δικαιοσύνης και
Δημοσίας Τάξεως

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Νομικών,
Δικαιοσύνης και
Δημοσίας Τάξεως

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

2.	Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.014-2023).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3.	Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.015-2023).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Προτάσεις νόμου

	Κατάθεση από	Παραπομπή σε	
1.	Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.02.064.006-2023).	Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
2.	Ο περί της Καταπολέμησης Ορισμένων Μορφών και Εκδηλώσεων Ρατσισμού, Ομοφοβίας, Τρανσφοβίας και Ξενοφοβίας μέσω του Ποινικού Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.02.064.007-2023).	Γιώργο Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
3.	Ο περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.02.064.008-2023).	Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργο Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
4.	Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.02.064.010-2023).	Πάυλο Μυλωνά και Χρύσανθο Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού προχωρήσουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, να σας ενημερώσω ότι έχουμε ενώπιόν μας προσχέδιο ψηφίσματος που υποβλήθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών με την εισήγηση να τεθεί προς έγκριση στη σημερινή συνεδρίαση. Αφορά τις προσπάθειες απαγόρευσης του Κόμματος Δημοκρατίας των Λαών στην Τουρκία και θα το δούμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωράμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να αναγνώσει τον σκοπό.

Και θέλω να επισημάνω για ακόμα μια φορά ότι είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι είμαστε στον Μάρτιο και ψηφίζουμε ακόμα προϋπολογισμούς. Απαράδεκτο! Το έχουμε συζητήσει πολλές φορές, το σώμα είναι εδώ και ελπίζουμε ότι με τον νέο προϋπολογισμό δε θα έχουμε ενώπιόν μας αυτή την εκβιαστική συμπεριφορά, για να μπορέσει και το σώμα να προχωρήσει απρόσκοπτα στο έργο του.

Ελάτε, κύριε Γεωργίου. Να διαβαστεί ο σκοπός, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2023. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Ηλίας Μυριάνθους.

Ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ για το έτος 2023 προβλέπει δαπάνες ύψους €6.413.737 και έσοδα ύψους €5.134.755, τα οποία προέρχονται από ετήσιες συνδρομές και άλλα ετήσια δικαιώματα (€2.179.413), δικαιώματα εγγραφής και άλλα πάγια δικαιώματα (€254.591), τέλη για αμοιβαία κεφάλαια (€19.000), τόκους εισπρακτέους (€54.320) και διάφορα άλλα έσοδα (€2.627.431).

Οι προβλεπόμενες δαπάνες του ΧΑΚ για το έτος 2023 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Τακτικές δαπάνες (€5.835.067), οι οποίες αφορούν κυρίως τα εξής:
 - α. Αποδοχές προσωπικού και αντιμισθία μελών συμβουλίου (€3.720.695).
 - β. Διάφορα έξοδα (€1.416.533).
 - γ. Έξοδα λειτουργίας γραφείου (€299.649).
 - δ. Έξοδα δημοσίευσης, προβολής, προώθησης, δημόσιων σχέσεων και άλλα έξοδα (€282.789).
2. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€528.670), οι οποίες αφορούν κυρίως τα εξής:
 - α. Μηχανογράφηση συστημάτων κοινής πλατφόρμας (€91.000).
 - β. Υποδομή για εκκαθάριση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας Κύπρου (€210.859).
 - γ. Υλοποίηση στρατηγικών σχεδιασμών του ΧΑΚ (€70.000).
 - δ. Μηχανογραφημένο εξοπλισμό και υπηρεσίες (€112.301).
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€50.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ για το έτος 2023 είναι ελλειμματικός κατά €1,3 εκατομ., ενώ, συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό για το έτος 2022, παρουσιάζει αύξηση εσόδων κατά 4,3% και αύξηση δαπανών κατά 6,1%. Ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ αναμένεται να συνεχίσει να είναι ελλειμματικός και για τα επόμενα δύο έτη, ενώ το προϋπολογιζόμενο έλλειμμα θα καλυφθεί από τα ταμειακά διαθέσιμα του οργανισμού.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι τακτικές δαπάνες, εξαιρουμένων των δαπανών προσωπικού, ανέρχονται περίπου στα €2,1 εκατομ. και είναι αυξημένες κατά 6,4% σε σχέση με το έτος 2022, ενώ οι κεφαλαιουχικές δαπάνες ανέρχονται στο €0,5 εκατομ. και είναι μειωμένες κατά 16% σε σχέση με το έτος 2022.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος του ΧΑΚ ανέλυσε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού και δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ΧΑΚ προχωρά στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού του μέσω της προώθησης σειράς νέων αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, ώστε να επανακτήσει σημαντικό ρόλο στις νέες συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, εκ των οποίων οι σημαντικότερες αφορούν στην αποκρατικοποίηση του ΧΑΚ, στη δραστηριοποίησή του στον τομέα της ενέργειας και στην παροχή άλλων υπηρεσιών.
2. Από το 2018 το ΧΑΚ συμμετέχει με ποσοστό ύψους 10% στο κεφάλαιο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας με αρχικό κόστος επένδυσης €500.000, γεγονός που έχει αποφέρει στον οργανισμό κατά το έτος 2022 μέρισμα ύψους €50.000. Η αξία της επένδυσης αυτής ανέρχεται στα €2 εκατομ. και αποτελεί σημαντικό στοιχείο του ενεργητικού του οργανισμού.
3. Εντός του έτους 2022 το ΧΑΚ συνήψε συμφωνία με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) για τη διενέργεια εργασιών εκκαθάρισης και χρηματικού διακανονισμού της ανταγωνιστικής

αγοράς ηλεκτρισμού, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει εντός του 2023.

4. Το ΧΑΚ ενεργεί ως εκπλειστηριαστής των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπροσθέτως, ο οργανισμός δραστηριοποιείται στον τομέα των Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Funds), ενώ παράλληλα παρέχει υπηρεσίες στο Υπουργείο Οικονομικών για ομόλογα σε φυσικά πρόσωπα.
5. Το ΧΑΚ έχει υποβάλει πρόσφατα σχετική πρόταση στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για σύσταση και λειτουργία ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την εμπορία γεωργικών προϊόντων. Σημειώνεται ότι το έργο αυτό περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
6. Στην προσπάθεια συγκράτησης των δαπανών του το ΧΑΚ εφαρμόζει νέες ρυθμίσεις για την κάλυψη των αναγκών του σε προσωπικό, όπως η ανάθεση έργου και η αγορά υπηρεσιών. Παράλληλα, ο οργανισμός προχώρησε στη μετακίνηση μέρους του προσωπικού του σε άλλους οργανισμούς είτε σε μόνιμη βάση είτε με αποσπάσεις, διατηρώντας μόνο το απαραίτητο προσωπικό για την εύρυθμη λειτουργία του. Περαιτέρω, ενόψει της επικείμενης αποκρατικοποίησής του, το ΧΑΚ περιορίστηκε σε άκρως αναγκαίες δαπάνες εξοπλισμού, νέων συστημάτων και αναβαθμίσεων, ενώ με τη συμφωνία συνεργασίας με το Χρηματιστήριο Αθηνών, αξιοποιεί προσφερόμενες συνέργειες, τεχνογνωσία και οικονομίες κλίμακας, που περιορίζουν σημαντικά τα έξοδά του.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησε το ζήτημα που αφορά στην αποκρατικοποίηση του ΧΑΚ και ειδικότερα στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της εν λόγω διαδικασίας.

Συναφώς, ο πρόεδρος του ΧΑΚ δήλωσε σε σχέση με το εν λόγω θέμα ότι το ΧΑΚ υπέγραψε στις 6 Απριλίου 2022 συμφωνία με εμπειρογνώμονες στους οποίους ανατέθηκε η ετοιμασία επιχειρηματικού πλάνου, καθώς και η ανάληψη του χειρισμού των νομικών θεμάτων για την επιλογή κατάλληλου στρατηγικού επενδυτή για τον οργανισμό. Ως εκ τούτου, έχει καταρτιστεί προσχέδιο νομοσχεδίου που διέπει την αποκρατικοποίηση του ΧΑΚ, το οποίο έχει αποσταλεί για σχόλια στο Υπουργείο Οικονομικών, στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, καθώς και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και το οποίο αναμένεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να προωθηθεί για νομοτεχνικό έλεγχο στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και ακολούθως να κατατεθεί στη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού ύψους €6.413.737 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εκτάκτων και εποχιακών αναγκών και αντικατάσταση αποχωρούντος προσωπικού. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια και λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θυμίζω ότι ψηφίζουμε ηλεκτρονικά. Με τον αριθμό 1 δηλώνουμε την παρουσία μας και με τα 2, 3, 4, αντιστοίχως, υπέρ, κατά και αποχή.

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ είκοσι εννέα και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2023 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ είκοσι εννέα και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Σωτήρης Ιωάννου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητος βουλευτής.

Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Αντρέας Καυκαλιάς

Αλέκος Τρυφωνίδης
Μη μέλη της επιτροπής:
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Ηλίας Μυριάνθους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο προϋπολογισμός της ΕΚΚ για το 2023 είναι πλεονασματικός και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €13.846.359 και έσοδα ύψους €14.132.074, τα οποία θα προέλθουν από κρατική χορηγία (€5.000.000) και άλλα έσοδα (€9.132.074).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα έσοδα της ΕΚΚ για το 2023, πέραν της κρατικής χορηγίας, προβλέπεται να είναι αυξημένα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα έσοδα για το προηγούμενο έτος και θα προέλθουν κυρίως από:

1. ετήσιες εισφορές, αιτήσεις αδειοδότησης και εξέταση αιτημάτων από Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) και το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) (€6.193.404),
2. ετήσιες εισφορές, αιτήσεις αδειοδότησης και εξέταση αιτημάτων από Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ), Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) (€1.305.377),
3. ετήσιες εισφορές, αιτήσεις αδειοδότησης και εξέταση αιτημάτων από Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (ΕΠΔΥ) (€376.228),
4. ετήσιες εισφορές, αιτήσεις αδειοδότησης και εξέταση αιτημάτων από εισηγμένες εταιρείες στο ΧΑΚ (€129.744),
5. εμβάσματα από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (€240.000),
6. άλλα έσοδα που αφορούν μεταξύ άλλων στην πιστοποίηση προσώπων και στη διοργάνωση σεμιναρίων προς τους εποπτευομένους (€1.157.321).

Οι συνολικές δαπάνες της ΕΚΚ για το 2023 προβλέπεται να είναι αυξημένες σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το έτος 2022 και αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αντιμισθία των μελών της ΕΚΚ και αποδοχές προσωπικού (€8.558.962).
2. Δαπάνες λειτουργίας (€4.409.187).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€778.210).
4. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€100.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο πρόεδρος της ΕΚΚ ενημέρωσε την επιτροπή για το όραμα και την αποστολή της ΕΚΚ, για την αναπτυξιακή πορεία του τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών, καθώς και για τις προκλήσεις που αυτός αντιμετωπίζει. Παράλληλα, κατέθεσε στοιχεία σε σχέση με τις εποπτευόμενες από την ΕΚΚ οντότητες και τις υπό εξέταση αιτήσεις αδειοδότησης οντοτήτων.

Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, οι προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΚΚ ως εποπτική αρχή αφορούν μεταξύ άλλων στη χρηματοοικονομική και ρυθμιστική τεχνολογία, στη διαχείριση και επεξεργασία των δεδομένων για τους εποπτευομένους, προκειμένου να ενισχυθεί η εποπτεία του τομέα, στην έγκαιρη υιοθέτηση ευρωπαϊκών νομοθεσιών που σχετίζονται με εποπτικά θέματα, σε εξελίξεις του τομέα, νέα προϊόντα και υπηρεσίες, στον οδικό χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πράσινη οικονομία, καθώς και στη διατήρηση της ευελιξίας και της κατάλληλης στελέχωσης της ΕΚΚ.

Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι δύο έργα της ΕΚΚ έχουν ενταχθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα οποία αφορούν στις «Τεχνολογικές Καινοτομίες Αγοράς» και στα «Εποπτικά Εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης», των οποίων το κόστος αναμένεται να κυμανθεί στις €400.000 και €600.000, αντίστοιχα.

Κατά την εξέταση του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις μεταξύ άλλων για τη στελέχωση της ΕΚΚ, για την επιβολή κυρώσεων σε εποπτευομένους, καθώς και για τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία.

Συναφώς, σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα, ο πρόεδρος της ΕΚΚ δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι ανάγκες στελέχωσης της ΕΚΚ αυξάνονται συνεχώς λόγω των αυξημένων απαιτήσεων ελέγχου των εποπτευομένων. Οι εν λόγω ανάγκες επισημαίνονται και από διεθνείς εποπτικούς οργανισμούς, όπως την ESMA και τη MONEYVAL. Στο παρόν στάδιο η ΕΚΚ βρίσκεται σε διαδικασία ενίσχυσής της με πρόσθετο προσωπικό, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του τρέχοντος έτους.
2. Η ΕΚΚ επιβάλλει διάφορες κυρώσεις στους φορείς του επενδυτικού τομέα σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με τις νομικές τους υποχρεώσεις, περιλαμβανομένων προστίμων και άλλων διοικητικών κυρώσεων, όπως ανάκληση ή αναστολή άδειας λειτουργίας και απαγόρευση άσκησης εργασιών.
3. Η ΕΚΚ έχει εισπράξει το μεγαλύτερο μέρος των προστίμων που έχει επιβάλει τα τελευταία χρόνια. Ειδικότερα, το ποσό που έχει εισπραχθεί από πρόστιμα που αφορούν στην περίοδο 2020-2022 υπερβαίνει τα €6 εκατομ.
4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, το οποίο θα προβλέπει για την εποπτεία και τον έλεγχο των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα. Στο παρόν στάδιο οι εποπτικές αρχές των κρατών μελών έχουν υποχρέωση να εποπτεύουν τις δραστηριότητες κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων μόνο ως προς την πτυχή της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ΕΚΚ προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού για το ρίσκο που ενέχουν οι επενδύσεις στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τον προϋπολογισμό ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ποσού ύψους €13.846.359 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 8.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 9.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 11.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα και ανακοινώστε, παρακαλώ, τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ τριάντα ένας και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2023 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ τριάντα ένας και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Ονούφριος Κουλλά

Μη μέλη της επιτροπής:

Σάβια Ορφανίδου

Σταύρος Παπαδούρης

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Ηλίας Μυριάνθους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο προϋπολογισμός του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει συνολικές δαπάνες και έσοδα ύψους €422.728.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι συνολικές προβλεπόμενες δαπάνες είναι αυξημένες σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το έτος 2022 και αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Αποχή: Ανεξάρτητος βουλευτής.

1. Μισθοδοσία αξιωματούχων (€77.162).
2. Αποδοχές προσωπικού (€171.694).
3. Λειτουργικές δαπάνες (€159.112).
4. Μεταβιβάσεις εξωτερικού (€800).
5. Αγορά εξοπλισμού (€4.000).
6. Λογισμικά (€900).
7. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€9.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η αύξηση που παρατηρείται στον προϋπολογισμό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το έτος 2023 οφείλεται αφενός στη δημιουργία τεσσάρων μόνιμων θέσεων έναντι κατάργησης μίας θέσης και αφετέρου στην περίληψη κονδυλίου για τη μεταστέγαση του συμβουλίου.
2. Η πλήρωση των νέων θέσεων και η ολοκλήρωση του αρχείου, καθώς και της διαδικασίας μεταστέγασης του Δημοσιονομικού Συμβουλίου αναμένεται να συμβάλουν στην ενίσχυση του θεσμού προς όφελος του ρόλου και της αποστολής του.

Στο στάδιο της εξέτασης του προτεινόμενου προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων στην εδραίωση του θεσμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, καθώς και σε επισημάνσεις του συμβουλίου για θέματα που σχετίζονται με τον κρατικό προϋπολογισμό και την οικονομία γενικότερα.

Συναφώς, σε σχέση με τα πιο πάνω ζητήματα, ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, στο πλαίσιο των προσπαθειών του για την ανάπτυξη και εδραίωση του θεσμού, συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με διάφορους φορείς και λαμβάνει τεχνική και άλλη υποστήριξη, όπου αυτό χρειάζεται, σε σχέση με την ανάπτυξη και βελτίωση των μοντέλων στα οποία βασίζονται οι μελέτες και προβλέψεις του για την κυπριακή οικονομία.
2. Το συμβούλιο έχει εκφράσει σειρά απόψεων και εισηγήσεων αναφορικά τόσο με δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού που θα βελτιώσουν τον τρόπο λειτουργίας του δημόσιου τομέα όσο και με την ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής πολιτικής του κράτους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμον έγκριση του προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τον προϋπολογισμό ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Δημοσιονομικού Συμβουλίου ποσού ύψους €422.726 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 8.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 9.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια και λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ. Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ δεκαεννέα και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκατρείς αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2023 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ δεκαεννέα και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκατρείς αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Σωτήρης Ιωάννου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητος βουλευτής.

Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Αντρέας Καυκαλιάς

Αλέκος Τρυφωνίδης
Μη μέλη της επιτροπής:
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υφυπουργείου Τουρισμού και ο εκτελεστικός διευθυντής της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Ηλίας Μυριάνθους.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2023 προβλέπει δαπάνες ύψους €3.128.316 και έσοδα ύψους €3.100.000, τα οποία θα προέλθουν εξ ολοκλήρου από κρατική χορηγία.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της Αρχής για το 2023 αφορούν στα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία αξιωματούχων και συμβασιούχου προσωπικού (€1.569.816).
2. Τακτικές δαπάνες (€1.489.500).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€69.000).

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τον υπό αναφορά προϋπολογισμό, η Αρχή, με βάση τη σχετική νομοθεσία, συστάθηκε, για να διατηρεί και να διαχειρίζεται συστήματα αδειοδότησης, επίβλεψης και ελέγχου καζίνο. Ειδικότερα, διασφαλίζει μεταξύ άλλων ότι:

1. η διεύθυνση και η λειτουργία του καζίνο θερέτρου διεξάγεται από κατάλληλα πρόσωπα και ότι αυτό παραμένει ελεύθερο από εγκληματικές επιρροές ή εκμετάλλευση,
2. το παίγνιο στο καζίνο διεξάγεται έντιμα,
3. το ενδεχόμενο διάβρωσης του κοινωνικού ιστού, εθισμού σε τυχερά παίγνια, καθώς και οποιωνδήποτε αρνητικών για την κοινωνία επιπτώσεων και ειδικότερα επί ανηλίκων και ευάλωτων ομάδων από τη λειτουργία του καζίνο περιορίζεται και ελέγχεται και
4. ο διαχειριστής συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προκύπτουν από τους όρους της άδειας που κατέχει για τη λειτουργία του καζίνο θερέτρου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο εκτελεστικός διευθυντής της Αρχής ενημέρωσε την επιτροπή ότι η έναρξη της λειτουργίας του καζίνο θερέτρου σε δοκιμαστική βάση έχει μετατεθεί για την 1^η Ιουλίου 2023 και ως εκ τούτου ορισμένα κονδύλια που περιλήφθηκαν στον προϋπολογισμό της Αρχής για το έτος 2022 και παρέμειναν αδιάθετα έχουν περιληφθεί στον προϋπολογισμό για το έτος 2023.

Σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, η Αρχή εντός του έτους 2022 προσέφερε στα δημόσια ταμεία €17,7 εκατομ., ενώ κατά το έτος 2023 το ποσό αυτό αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά, καθότι ο φόρος καζίνο αναμένεται να ανέλθει στα €24 εκατομ., κυρίως λόγω της λειτουργίας του καζίνο θερέτρου.

Όπως ο ίδιος ανέφερε, η ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία και τον έλεγχο του καζίνο, ως τροποποιήθηκε πρόσφατα, παρέχει τη δυνατότητα στην Αρχή να προσλαμβάνει μόνιμο προσωπικό για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της. Δεδομένου ότι η εν λόγω τροποποίηση του νομικού πλαισίου επήλθε σε μεταγενέστερο στάδιο από την κατάθεση στη Βουλή του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η Αρχή προτίθεται εντός του έτους να καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό, ώστε να καταστεί εφικτή η πλήρωση μόνιμων θέσεων.

Τέλος, ο ίδιος αρμόδιος ενημέρωσε την επιτροπή ότι από τις 5 Φεβρουαρίου 2023, ημερομηνία κατά την οποία έληξε η θητεία τριών μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής, εκκρεμεί ο διορισμός νέων μελών, ο οποίος πρέπει να επικυρωθεί το ταχύτερο δυνατόν, ώστε το σώμα να είναι σε θέση να συνέλθει και να επιληφθεί σημαντικών θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας της Αρχής.

Κατά την εξέταση του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα αναφορικά με την επάρκεια του κονδυλίου που προβλέπεται στον προϋπολογισμό της Αρχής και αφορά στην κοινωνική ευθύνη.

Συναφώς, ο εκτελεστικός διευθυντής της Αρχής δήλωσε ότι το κονδύλι για την κοινωνική ευθύνη, ύψους €100.000, αποτελεί επιπρόσθετο κονδύλι άλλων δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από την Αρχή προς τον σκοπό αυτό, οι οποίες ανέρχονται στις €350.000. Η Αρχή μέσω του κέντρου «Φάρος», που αποτελεί το πρώτο κέντρο πρόληψης και θεραπείας της προβληματικής και παθολογικής ενασχόλησης με το τυχερό παίγνιο,

οργάνωσε εκπαιδευτικές ημερίδες για το προσωπικό του Φάρου που παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής, στήριξης και θεραπείας αναφορικά με την παθολογική ενασχόληση με το τυχερό παιχνίδι. Επιπροσθέτως, η Αρχή βρίσκεται σε διαβούλευση με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, ώστε να δημιουργηθεί μηχανισμός αποκλεισμού των ληπτών ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος από την είσοδό τους στο καζίνο θέρετρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί του νομοσχεδίου στο στάδιο της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου ποσού ύψους €3.128.316 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απασχόληση προσωπικού. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Και ανακοινώστε, κύριε Γεωργίου, τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Υπέρ δεκαέξι, εναντίον δώδεκα και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, δώδεκα ψήφους εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2023 Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ δεκαεννέα, εναντίον δώδεκα και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, δώδεκα ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα πιλοφореύεται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ, να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσανθος Σαββίδης	Αντρέας Καυκαλιάς
Γιώργος Κάρουλλας	Χρίστος Χριστόφιας
Μάριος Μαυρίδης	Ανδρέας Αποστόλου
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Νοεμβρίου 2022, καθώς και στις 22 Φεβρουαρίου και την 1^η Μαρτίου 2023. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Αλέκος Τρυφωνίδης.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κατά νόμον έγκριση του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2023. Ειδικότερα, ο προϋπολογισμός του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €15.000.000 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2023 κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Τρέχουσες δαπάνες €9.755.729.
2. Λειτουργικές δαπάνες €1.694.810.
3. Διαχειριστικά έξοδα €1.241.000.
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες €954.010.
5. Δαπάνες στέγασης €20.
6. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό €1.354.431.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2023 κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Γενική κυβερνητική χορηγία €10.000.000.
2. Δίδακτρα και διαχειριστική χρέωση €3.645.569.
3. Διάφορες εισπράξεις €1.354.431.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός καταρτίστηκε ύστερα από διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Υπουργείου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Αποχή: Ανεξάρτητος βουλευτής.

Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού στη βάση των προτεραιοτήτων του πανεπιστημίου και των ειλημμένων υποχρεώσεών του για την ομαλή λειτουργία και τη σταδιακή και απρόσκοπτη ανάπτυξή του, όπως αυτή έχει προγραμματιστεί. Με βάση τα ίδια στοιχεία, το Υπουργείο Οικονομικών συμφώνησε με την προώθηση του προϋπολογισμού, υπό την προϋπόθεση ενσωμάτωσης σε αυτόν συγκεκριμένων παρατηρήσεων που υπέβαλαν τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω παρατηρήσεις, οι οποίες ενσωματώθηκαν στον προϋπολογισμό, αφορούσαν μεταξύ άλλων στη μείωση της κρατικής χορηγίας για τα έτη 2023 και 2024 στα €10 εκατομ. ανά έτος και για το έτος 2025 στα €10,5 εκατομ., έτσι ώστε αυτός να συνάδει με τις αντίστοιχες πρόνοιες που έχουν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2023 και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2023-2025 και με την αναπροσαρμογή των εσόδων και δαπανών για τον ισοσκελισμό του προϋπολογισμού για την τριετία 2023-2025, καθώς και με τις επιμέρους εισηγήσεις που υπέβαλε το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Στο στάδιο της συζήτησης του προϋπολογισμού ενώπιον της επιτροπής ο πρύτανης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, αφού επισήμανε τον περιορισμό των διαθέσιμων πόρων και εσόδων, τόνισε τη διαχρονική απουσία αναπτυξιακού χαρακτήρα από τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου και ειδικότερα την απουσία κτιριολογικού σχεδιασμού του. Παράλληλα ανέφερε ότι ο εγκεκριμένος από το αρμόδιο υπουργείο προϋπολογισμός δεν επαρκεί, για να καλύψει τις ανάγκες του πανεπιστημίου σε μισθούς, αφού ο αριθμός του προσωπικού έχει αυξηθεί, με αποτέλεσμα να γίνονται αποκοπές από άλλα κονδύλια και να τίθεται σε κίνδυνο η εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου. Συναφώς, όπως επίσης επισήμανε, για να καλυφθούν οι ανάγκες του πανεπιστημίου, θα είναι απαραίτητη η κατάθεση συμπληρωματικού προϋπολογισμού εντός του έτους 2023.

Επιπροσθέτως, ο πρύτανης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου δήλωσε πως στόχος του πανεπιστημίου είναι η προσέλκυση φοιτητών μέσα από την ετοιμασία νέων προγραμμάτων σπουδών και η δυναμική είσοδος τους στην αγορά εργασίας. Περαιτέρω, τόνισε τον επιτελικό ρόλο του πανεπιστημίου όσον αφορά την παροχή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και τη στήριξη της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λόγω του ολοένα αυξανόμενου ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις και υπέβαλε ερωτήματα προς τους αρμοδίους σχετικά με τις πρόνοιές του. Ειδικότερα, τα ερωτήματα αυτά αφορούσαν μεταξύ άλλων στο κόστος στέγασης του πανεπιστημίου και στα συμβόλαια ενοικίασης των κτιρίων του, στα καινούρια προγράμματά του, στη μισθοδοσία του προσωπικού, στο πλάνο διεθνοποίησης του πανεπιστημίου, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της οποίας παρέχεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, στις εγγραφές των φοιτητών και στον σχεδιασμό προσέλκυσης νέων φοιτητών.

Σημειώνεται ότι ο πρύτανης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου με επιστολή του, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2023, απέστειλε στην επιτροπή στοιχεία σχετικά με τα συμβόλαια ενοικίασης κτιρίων για τις ανάγκες στέγασης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ο Γενικός Ελεγκτής ανέφερε ότι στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησε η υπηρεσία του στα δελτία δαπανών του προϋπολογισμού εντόπισε κονδύλι ύψους €135.499 ως συμπληρωματική παροχή για κάλυψη από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου μέρους του ποσού που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο προσωπικό του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Ειδικότερα, το κονδύλι αυτό παρέχεται επιπρόσθετα προς το κονδύλι που αφορά στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που προσφέρεται μέσω του ΓΕΣΥ. Όπως ο ίδιος επισήμανε, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2019, η δυνατότητα συνέχισης της παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με συμπληρωματικές παροχές προβλέπεται μόνο για όσες υπηρεσίες καλύπτονταν σε υφιστάμενα σχέδια πριν από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Συνεπώς, η παροχή ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών η οποία δεν προβλέπετο σε υφιστάμενα σχέδια ασφάλισης πριν από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ αντιβαίνει στο περιεχόμενο της εν λόγω απόφασης και υπονομεύει τη φιλοσοφία του ΓΕΣΥ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε την ένθεση σημείωσης στο δελτίο δαπανών του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, στις επεξηγήσεις, δίπλα στο σχετικό άρθρο που αφορά την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σύμφωνα με την οποία η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού θα ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο σχετικά με τις δαπάνες που θα διενεργούνται σχετικά με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που θα λαμβάνει το προσωπικό του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και επέφερε όλες τις αναγκαίες νομοτεχνικές διορθώσεις και τροποποιήσεις σύμφωνα με τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε εισήγηση για προφορική τροπολογία, εξ όσων αντιλαμβάνομαι;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Νοούμενου ότι θα μου δώσετε την άδεια, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...θα ήθελα να υποβάλω προφορική τροπολογία επί του νόμου. Έχω την άδειά σας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως. Έχω ενημερωθεί. Βεβαίως. Να μας την επεξηγήσετε, παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Να την εξηγήσω.

Αυτό το κράτος, πρώτον, δεν αναγνωρίζει τίτλους ευγενείας σε κανέναν. Δεν υπάρχουν, ας πούμε, λόρδοι, λόρδενες και λορδάκια! Αυτό το κράτος μετά από τη βάσανο τριάντα και πλέον ετών θέσπισε το ΓΕΣΥ, μία πάρα λουράκια πολύ σημαντική λαϊκή κατάκτηση, την οποία εφάρμοσε στην πράξη η κυβέρνηση η προηγούμενη και μπράβο της! Αδυνατώ να αντιληφθώ, κυρία Πρόεδρε, πώς γίνεται ένας δημόσιος υπάλληλος, που είναι είτε έτσι είτε αλλιώς ενταγμένος στο ΓΕΣΥ, να θέλει ιδιωτική ασφάλιση υγείας. Και ως εδώ είναι αναπαλλοτρίωτο το δικαίωμά του, αλλά να πληρώνει! Όι να έχει την απαίτηση να πληρώνει το κράτος! Δηλαδή όλοι οι υπόλοιποι να είναι θύματα αυτής της κοινωνίας και να του επιτρέπουν επιπρόσθετα από το ΓΕΣΥ, που αναλογεί στο κράτος, και την προσωπική ασφάλεια υγείας! Παραδείγματος χάριν, κυρία Πρόεδρε, πάρα πολλοί συμπολίτες μας, φίλοι μας, ενώ καλύπτονται από το ΓΕΣΥ, έχουν και μία ασφάλεια €50, €100, €200 τον μήνα για εκείνες τις σπάνιες περιπτώσεις που θα τύχουν, ο μη γένοιτο! Και προσέξτε, παρακαλώ, εδώ μιλούμε για υπαλλήλους του δημοσίου τομέα των οποίων τα εισοδήματα από την εργασία τους ως καθηγητές, ως μέλη του ΔΕΠ... ΔΕΠ λέγονται, αμείβονται και από τα προγράμματα, οι αμοιβές τους ξεπερνούν κατά πολύ τις αμοιβές του Προέδρου και των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Γενικού Εισαγγελέα, του Βοηθού του, της τάξης δηλαδή των €150.000 τον χρόνο, €160.000, €170.000, μέχρι €176.000.

Λοιπόν, η εισήγησή μου, κυρία Πρόεδρε, είναι απλή. Αυτό το κονδύλι, για να πάρουν και το μήνυμα όλοι οι υπόλοιποι δημόσιοι υπάλληλοι, να καταργηθεί. Τελεία και παύλα! Τα ίδια θα πω κι όταν θα έρθει ο προϋπολογισμός του ανωτάτου πνευματικού μας ιδρύματος, του Πανεπιστημίου Κύπρου, που εκεί αντιλαμβάνεστε ότι τα ποσά φτάνουν τα σύννεφα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Θεμιστοκλέους. Είναι αποδεκτό το αίτημά σας, επεξηγήσατε την προφορική τροπολογία, η οποία θα τεθεί προ της ψήφισης του προϋπολογισμού.

Άλλοι ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας; Ναι.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Πρέπει να πω ότι θα αποστείλω σε όλους τους συναδέλφους -νομίζω σιγά σιγά να το καθιερώσουμε όλοι- κάποιες εισηγήσεις και παρατηρήσεις για το θέμα που ανέπτυξε ο κ. Θεμιστοκλέους, η Ελεγκτική Υπηρεσία και ο ίδιος ο Γενικός Ελεγκτής με ιδιαίτερα έντονες απόψεις. Πρέπει να πω επίσης ότι υπάρχουν ιδιαίτερα έντονες απόψεις και από τις υπηρεσίες της Βουλής για διάφορα θέματα που έχουν. Ακουμπούν και τη νομική πτυχή των θεμάτων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ωστόσο, είναι ένα θέμα το οποίο θα ήθελα να θίξω ως πολιτική θέση, γνωρίζοντας ότι και η πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, ιδιαίτερα η αριστερά όμως και η σοσιαλδημοκρατία, μεμονωμένοι και μη, η ΔΗΠΑ, οι Οικολόγοι ιδιαίτερα με πολλές ευαισθησίες, ακόμα και ο ανεξάρτητος ο κ. Θεμιστοκλέους έχει ευαισθησίες σε αυτό το θέμα, ακόμα και εμείς του κέντρου. Θα το πω όπως ακουστεί, κι ας κατηγορηθώ. Πριν από δύο χρόνια ζητούσαμε €1.200.000, για να στηρίξουμε τις οικογένειες που χρειάζονται τα παιδιά τους συνοδούς. Η τότε κυβέρνηση μάς είπε, αρχικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο υπουργός, ότι είναι εντάξει, αργότερα όμως άναψε κόκκινο ο Υπουργός Οικονομικών, ο κ. Πετρίδης, στη συγκεκριμένη διαδικασία για €1.200.000. Θα ήθελα να παρακαλέσω τους συναδέλφους να δουν τις εισηγήσεις του Γενικού Ελεγκτή που θα στείλω -είναι εδώ η Θεοδώρα και θα την παρακαλέσω θερμά να σταλούν και στους πενήντα έξι βουλευτές- είναι έξι σημεία που

αφορούν το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΤΕΠΑΚ, τα δημόσια πανεπιστήμια και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Και αν υπάρχει «λίπος» ή αν δεν υπάρχει «λίπος» και θεωρούμε ότι όλα είναι φυσιολογικά, κανένα πρόβλημα, όλοι μαζί να το ψηφίσουμε, διότι συμφωνώ μαζί του, είναι τα ανώτατα πνευματικά μας ιδρύματα.

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε δίκαιο!

Οπότε, εάν χρειάζεται να μαζέψουμε λίγο από το «λίπος», εκτός εάν οι δικοί μας εν' εντάξει, οι άλλοι έννεν εντάξει, που έννεν δικοί μας. Υπάρχει και τούτο θέμα και με προβληματίζει ιδιαίτερα, οπότε εν' καλό να το σκεφτούμε, με αφορμή και αυτό που έκανε ο κ. Θεμιστοκλέους, και για την επόμενη Πέμπτη, όταν θα έχουμε το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το ΤΕΠΑΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Μυλωνά.

Είμαι σίγουρη ότι η επιτροπή σας θα το χειριστεί όπως πρέπει.

Ο κ. Σαββίδης. Τελευταίος ομιλητής.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μάριο Μαυρίδη)

Αυτό είπε, κύριε Μαυρίδη, είτε για όλα τα ανώτερα, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Θα το δείτε είμαι σίγουρη στις αρμόδιες επιτροπές.

Απολογούμαι, κύριε Σαββίδη. Σας ακούμε.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Μπορεί για τα κυπριακά δεδομένα η εξ αποστάσεως φοίτηση να είναι κάτι το πρωτοπόρο. Για την Ευρώπη, αλλά και για την Αμερική είναι κάτι το οποίο είναι δεδομένο εδώ και τρεις δεκαετίες. Εκείνο το οποίο είναι στενάχωρο είναι ότι, αν και έχουμε επενδύσει αρκετά εκατομμύρια στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, δυστυχώς το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου δεν κατάφερε να ελκύσει, να προσελκύσει φοιτητές που θα ανέμενε, με αποτέλεσμα, όπως μας έχουν ενημερώσει, ο φετινός αριθμός των εγγραφών να είναι κατά είκοσι μία λιγότερες από τα προηγούμενα χρόνια. Θα μου πείτε: «Γιατί;». Εντάξει, ο ανταγωνισμός με τα λοιπά ιδιωτικά πανεπιστήμια ή του εξωτερικού έχει στοιχίσει στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Λέω όμως ευτυχώς και ευθαρσώς ότι επιτελεί ένα πολύ σοβαρό έργο και δίνει μια δεύτερη ευκαιρία σε παιδιά που είτε λόγω οικονομικών δεδομένων είτε λόγω συνθηκών δεν έχουν πάρει έναν πρώτο τίτλο ή ένα μεταπτυχιακό. Το άλλο το παράδοξο το οποίο συμβαίνει -να το πούμε, αγαπητοί συνάδελφοι- είναι ότι πληρώνουν εκατομμύρια για κτιριακές εγκαταστάσεις που νοικοιάζονται. Αλλά πίσω από αυτά τα εκατομμύρια που πληρώνονται για το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο ποιοι είναι οι ιδιοκτήτες; Δεν ξέρω αν το γνωρίζετε, Άραβες που έχουν αγοράσει διαβατήρια, τα χρυσά διαβατήρια. Σε αυτούς τους Άραβες δώσαμε διαβατήριο, πήραμε τα κτίρια και τους διούμε εκατομμύρια αυτή τη στιγμή. Ελπίζω κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή το Ανοικτό Πανεπιστήμιο να καταφέρει να αποκτήσει τις ιδιότητες εγκαταστάσεις του, γιατί πληρώνουμε άδικα, του αέρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, ομιλήτριες. Περνάμε στις προφορικές τροπολογίες του κ. Θεμιστοκλέους. Τις έχουμε χωρίσει σε δύο, θα τις διαβάσω όπως έχουν ετοιμαστεί από τις υπηρεσίες.

Κύριε Θεμιστοκλέους, με διορθώνετε, αν και εφόσον υπάρχει οποιαδήποτε παράλειψη.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Σας παρακαλώ, ησυχία, δεν ακούω τον εαυτό μου!

Λοιπόν, η πρώτη προφορική τροπολογία αφορά το Ταμείο Συμπληρωματικών Παροχών Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και την αποκοπή του κονδυλίου που αφορά στη συνεισφορά του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για συμπληρωματικές παροχές για υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο ακαδημαϊκό και άλλο προσωπικό του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, που παρέχονται επιπρόσθετα από το κονδύλι που αφορά στη συνεισφορά του εν λόγω πανεπιστημίου προς το ΓΕΣΥ.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήσασταν εκτός αιθούσης και είπα τελευταίος ομιλητής. Θέλετε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ένα λεπτό, ρε παιδιά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, επί της διαδικασίας, σας ακούω. Ένα λεπτό, ένα λεπτό. Ευχαριστώ.

Κύριε Λουκαΐδη, επί της διαδικασίας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, έχετε το δικαίωμα σε εξαιρετικές περιπτώσεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούω καθόλου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχετε το δικαίωμα σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον συντρέχουν λόγοι, να αποδεχτείτε προφορικές τροπολογίες. Ο λόγος που θεσπίσαμε όλοι μαζί την απαγόρευση των προφορικών τροπολογιών είναι για να μη βρισκόμαστε σε αυτή τη θέση. Ακούσαμε μια επιχειρηματολογία, έπρεπε να διαβουλευτούμε με τους βουλευτές μας της επιτροπής, έπρεπε να ακούσουμε τζιαι την άλλη άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκαιο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εβκήκα έξω, ναι, για να πάρω τηλέφωνο τον πρύτανη του Ανοικτού Πανεπιστημίου, πρέπει να σας πω, διότι θέλω να θεωρούμε τους εαυτούς μας τουλάχιστον σοβαρούς. Και επειδή δεν ήταν σοβαρή η διαδικασία των προφορικών τροπολογιών, είπαμε να μην την κάμνουμε, εκτός τζιαι αν εκαθούμασταν 'που πριν όλοι μαζί, εσυνεννοούμαστε, εδιαπιστώνναμεν κάτι που ήταν λάθος, και θα το διορθώναμε τζιαι υπήρχε καθολική ενδεχομένως συναίνεση. Λοιπόν, η θερμή παράκληση, αν δεν υπάρχει λόγος να ψηφίσουμε σήμερα τον προϋπολογισμό... Στην ομάδα είδαμε ακόμα τέσσερις, πέντε προϋπολογισμούς ημικρατικών οργανισμών, που εννά τους δούμε -σωστή η κριτική που εκάμετε παρεμπιπτόντως, πολύ σωστή- αλλά έχουμε τζιαι άλλους να εξετάσουμε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να το αναβάλουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν μπορούμε, να τον δούμε τζιαι τούτον την άλλη εβδομάδα. Δε θέλω να προκαθορίσω τη στάση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Άκουσα με πολλή προσοχή αυτά που είπε ο κ. Θεμιστοκλέους, πλέον είναι σε πλήρη ανάπτυξη το ΓΕΣΥ, ενώ δεν ήταν παλιά, προσφέρει το σύνολο των υπηρεσιών. Μου είπε κάποια πράματα ο κ. Πασιαρδής, αλλά, νομίζω, δώστε μας λίγο χρόνο, για να τοποθετηθούμε την ερχόμενη εβδομάδα. Θα έχουμε ολομέλεια τζιαι να τοποθετηθούμε υπεύθυνα την ερχόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δε φέρω ένσταση -και ευτυχώς δεν ψηφίσαμε ακόμη, γιατί δε θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε- αλλά να ακούσω και τους υπόλοιπους συναδέλφους σύντομα για το συγκεκριμένο θέμα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, σας είδα ότι είστε υπέρ, κύριε Τορναρίτη, ευχαριστώ.

Κύριε Μυλωνά, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Απλώς, θα έλεγα, κυρία Πρόεδρε, για την πρόταση του κ. Λουκαΐδη, αν θέλει το σώμα να πάμε στην επιτροπή και να 'ρθούμε την επόμενη εβδομάδα μαζί με τα άλλα πανεπιστήμια, ευχαρίστως, κανένα πρόβλημα, συζητώντας τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή ακριβώς πιστεύω ακράδαντα στη δύναμη των επιχειρημάτων μου, δε με ενοχλεί ποσώς, εάν η ολομέλεια τώρα στείλει το θέμα πίσω στην επιτροπή Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Αλλά περίμενα ότι, επειδή είναι ακριβώς ζήτημα αρχής, δε θα ετίθετο το πρόβλημα στη διάσταση που το βάλλει ο κ. Λουκαΐδης. Είναι ζήτημα αρχής! Είσαι ιδιώτης, κύριε, είσαι υπάλληλος, είσαι ιδιωτικός υπάλληλος, είσαι υπάλληλος του ευρύτερου δημόσιου τομέα, δικαίωμά σου να έχεις προσωπική ασφάλεια υγείας, αλλά αυτή την προσωπική ασφάλεια υγείας να την πληρώνεις εσύ, όχι οι υπόλοιποι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ενδεχόμενα συμφωνεί μαζί σας ο κ. Λουκαΐδης, ζητεί χρόνο να το δει, είμαι σίγουρη ότι με τη σωστή επιχειρηματολογία θα τους πείσετε, οπότε με τη συναίνεση όλων το θέμα αναβάλλεται για την ερχόμενη ολομέλεια. Θα το εξετάσει η επιτροπή Παιδείας, όπου και εκεί θα καταθέσει τις τροπολογίες του ο κ. Θεμιστοκλέους και θα τις επεξηγήσει επαρκώς.

Άρα, προχωράμε στο έβδομο θέμα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, συγγνώμη... Να ζητήσω μια διαδικαστική τοποθέτηση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, βέβαια, ό,τι θέλετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Επειδή τα θέματα είναι όλα σοβαρά, ακόμα πιο σοβαρή είναι η αναστολή των εκποιήσεων, και επειδή πήγαν τώρα στο πόδι -μάλιστα, άκουγα ότι μπορεί να μην χρειαζόταν καν να πάν'- δηλαδή έτσι σοβαρό θέμα, γιατί δεν πάει και το θέμα της αναστολής των εκποιήσεων στην επιτροπή Οικονομικών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί δεν πάει και το...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Το θέμα της αναστολής των εκποιήσεων, η πρόταση του ΑΚΕΛ η κατεπείγουσα. Γιατί να μην πάει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πηγαίνει στην επιτροπή Οικονομικών και το εξετάζει. Τι εννοείτε; Τώρα, τώρα είναι έξω και το βλέπει.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Πριν λίγο εκουβεντιάζαν εδώ αν χρειαζόταν να πάν' ή να μην πάν', γιατί περίπου ήταν ψιλοτελειωμένο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί ήδη υπήρχε και στη Σύσκεψη των Αρχηγών προσυεννόηση, πήγαν όμως, το βλέπουν, και θα έρθουν, μόλις...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μάλιστα, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...είναι έτοιμοι να το ψηφίσουμε.

Κύριε Λουκαΐδη, ελάτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή παίρνω τον λόγο, ένα μισό σχόλιο. Επήν η επιτροπή όντως, για να το δει, παρ' όλο που μιλούμε για ένα κείμενο νόμου που το έχουμε δει, το έχουμε ψηφίσει μερικές φορές ακριβώς το ίδιο και έχει περάσει τζαι 'πού το Ανώτατο, από το κόσκινο του Ανώτατου, τζαι είσιεν περάσει θετικά, έχω να θυμίσω τον συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε.

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά εντούτοις πάει ξανά στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, και το έβδομο θέμα, επειδή είναι για ακόμα έναν οργανισμό που έσει ανάλογες ρυθμίσεις, αντιλαμβάνομαι, με τούτες που εισηγήθηκε να τροποποιήσουμε ο κ. Θεμιστοκλέους, δεν μπορεί να περάσει ούτε ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Νεολαίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε παρόμοια πρόταση, πρέπει να πάει τζαι τούτο στην άλλη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι και ο κ. Θεμιστοκλέους μάς έχει ενημερώσει και για το επόμενο θέμα ότι επροτίθετο να βάλει προφορικές τροπολογίες, οπότε αναβάλλεται με τη συναίνεση όλων και το έβδομο θέμα.

Προχωράμε στο όγδοο, που είναι «Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Φαρμακευτικών Προϊόντων Οικιακής Προέλευσης) Κανονισμοί του 2021».

Τον σκοπό, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης, με την παροχή στους πολίτες της δυνατότητας να τα παραδίδουν δωρεάν σε προσιτά σημεία παραλαβής, όπως είναι τα σημεία πώλησης ή προμήθειας φαρμακευτικών προϊόντων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Φαρμακευτικών Προϊόντων Οικιακής Προέλευσης) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Σάβια Ορφανίδου

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν

Μαρίνα Νικολάου

Χρίστος Ορφανίδης

Χρυσάνθος Σαββίδης

Λίνος Παπαγιάννης

Μη μέλη της επιτροπής:

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 και της 22^{ας} Φεβρουαρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Διεύθυνσης Αγορών και Προμηθειών και των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ), του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Παρασκευαστών Γενερικών Φαρμάκων

(ΠΑΣΥΠΑΓΕΦ), του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου, του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΣΕΔΕΑ), του Συνδέσμου Διανομένων και Εισαγωγέων Κτηνιατρικών Φαρμάκων, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria). Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και οι εκπρόσωποι της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαχείρισης Αποβλήτων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων, του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΦΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνεταιριστικών Φαρμακαποθηκών, της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης και του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Αντρέας Καυκαλιάς και Μιχάλης Γιακουμή.

Επισημαίνεται περαιτέρω ότι, κατ' εξαίρεση της συνήθους διαδικασίας συζήτησης, οι υπό αναφορά κανονισμοί εξετάστηκαν από την επιτροπή κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που επιβάλλονται από τον σκοπό τους. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπιυχθεί.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (4) του άρθρου 23 και του άρθρου 54 του περί Αποβλήτων Νόμου, είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης, με την παροχή στους πολίτες της δυνατότητας να τα παραδίδουν δωρεάν σε προσιτά σημεία παραλαβής, όπως είναι τα σημεία πώλησης ή προμήθειας φαρμακευτικών προϊόντων. Η προτεινόμενη ορθολογική διαχείριση των εν λόγω αποβλήτων επιτυγχάνεται μέσω:

1. της υιοθέτησης της Αρχής της Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού και της υποχρέωσης των παραγωγών φαρμακευτικών προϊόντων, είτε ατομικά είτε συλλογικά, να δημιουργήσουν τις κατάλληλες υποδομές για τη χωριστή συλλογή και την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων φαρμάκων οικιακής προέλευσης και
2. της θέσπισης της υποχρέωσης των παροχέων φαρμακευτικών προϊόντων, δηλαδή των προσώπων που διατηρούν αποθέματα φαρμακευτικών προϊόντων με σκοπό την πώληση ή/και την προμήθεια ή/και τη χορήγηση αυτών στο κοινό, να παραλαμβάνουν τα εν λόγω απόβλητα.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς όπως αυτοί κατατέθηκαν στη Βουλή προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η απαγόρευση απόρριψης φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης στα σύμμεικτα απορρίμματα (σκύβαλα) και στις αποχετεύσεις.
2. Η υποχρέωση επιστροφής των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης με τη στοιχειώδη τους συσκευασία σε ενδεδειγμένα σημεία παραλαβής.
3. Η υποχρέωση δωρεάν παραλαβής των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης από τους παροχείς φαρμακευτικών προϊόντων.
4. Η καθιέρωση χωριστής συλλογής των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης μέσω καθιέρωσης ατομικών ή συλλογικών συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων.
5. Η υλοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, με στόχο την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων.
6. Η υποχρέωση ενημέρωσης και επιμόρφωσης των παροχέων φαρμακευτικών προϊόντων αναφορικά με τον ρόλο των ιδίων, τον ρόλο των ατομικών και των συλλογικών συστημάτων διαχείρισης, τη χωριστή συλλογή, τα σημεία παραλαβής και τις επιπτώσεις της μη ορθολογικής διαχείρισης των εν λόγω προϊόντων στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία.
7. Η αδειοδότηση της λειτουργίας ατομικών και συλλογικών συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης και η δημιουργία μητρώου παραγωγών φαρμακευτικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τα οικιακής προέλευσης απόβλητα των φαρμακευτικών προϊόντων δεν τυγχάνουν στο παρόν στάδιο ορθολογικής διαχείρισης, καθώς δεν είναι διαθέσιμη στους πολίτες κατάλληλη υποδομή για τη χωριστή συλλογή τους, με αποτέλεσμα αυτά να καταλήγουν στα σύμμεικτα απορρίμματα ή στις αποχετεύσεις, ρυπαίνοντας τα νερά και το έδαφος. Συνεπώς, διαπιστώθηκε η ανάγκη θέσπισης νομικού πλαισίου για την ορθολογική διαχείριση των εν λόγω αποβλήτων, κυρίως λόγω της αυξανόμενης και ανεξέλεγκτης απόρριψής

τους και των συνεπακόλουθων αρνητικών συνεπειών στο φυσικό περιβάλλον, καθώς και στην ανθρώπινη υγεία.

Στο πλαίσιο της επί της αρχής συζήτησης των υπό εξέταση κανονισμών, οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις αυτών, ωστόσο εξέφρασαν με σχετικά υπομονήματά τους που στάλθηκαν στην επιτροπή επιφυλάξεις και παρατηρήσεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιές τους.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι του ΣΕΔΕΑ, ο οποίος είναι μέλος της ΟΕΒ, έθεσαν στην επιτροπή τα ζητήματα τα οποία σύμφωνα με τους ίδιους χρήζουν επίλυσης, ώστε να καταστεί αποδοτικότερη η διαχείριση των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης. Συναφώς, αναφέρθηκαν στα εκκρεμή ζητήματα του καθορισμού του τρόπου της μεταφοράς των φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης από τα νοικοκυριά σε χώρους/σημεία παραλαβής, του καθορισμού των σημείων παραλαβής, του κόστους διαχείρισής τους, καθώς και του φορέα που θα επιβαρύνεται με το σχετικό κόστος. Πρόσθετα, όσον αφορά τα επικίνδυνα φαρμακευτικά απόβλητα, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι αυτά στο παρόν στάδιο δε συλλέγονται και δεν τυγχάνουν επεξεργασίας από τις δύο μονάδες που έχουν αδειοδοτηθεί για αυτό τον σκοπό, με αποτέλεσμα να γείρονται ερωτήματα για την κατάληξη και τη διαχείρισή τους. Οι ίδιοι εκπρόσωποι, επικαλούμενοι τις διατάξεις του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου, ανέφεραν ότι, παρ' όλο που τα φαρμακεία, τα οποία είναι οι παραγωγοί αυτών των αποβλήτων, οφείλουν να τα παραδίδουν σε αδειοδοτημένες μονάδες για την τελική τους διαχείριση, εντούτοις δε συμμορφώνονται με την εν λόγω υποχρέωση, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τεράστια περιβαλλοντικά προβλήματα και επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία. Επιπροσθέτως, τόνισαν την ανάγκη ενημέρωσης του κοινού αναφορικά με τη διάθεση των οικιακών αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων και τον τρόπο λειτουργίας του ατομικού ή του συλλογικού συστήματος διαχείρισης των αποβλήτων αυτών.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΥΠΑΓΕΦ διαφώνησε με την προτεινόμενη διαφορετική μεταχείριση που αφορά τη στοιχειώδη συσκευασία των φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης, η οποία, όπως επισήμανε, θα απολήγει σε διπλή χρέωση των υπό αναφορά παραγωγών λόγω της λειτουργίας ξεχωριστών συλλογικών συστημάτων, τα οποία προνοούνται αφενός από τον περί Αποβλήτων Νόμο και αφετέρου από τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη με τους κανονισμούς ερμηνεία συγκεκριμένων όρων.
2. Η εξαίρεση των εξειδικευμένων φαρμακευτικών προϊόντων και των ελεγχόμενων φαρμάκων από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών.
3. Η σύνδεση της υποχρέωσης των κατόχων αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων να τα επιστρέφουν δωρεάν στα εκάστοτε σημεία παραλαβής με τις υποχρεώσεις των συστημάτων διαχείρισης των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης για τη συλλογή τους.
4. Η υποχρέωση του παροχέα φαρμακευτικών προϊόντων για ενημέρωση του κοινού ότι τα απόβλητα φαρμακευτικά προϊόντα οικιακής προέλευσης που επιστρέφονται είναι μόνο αυτά που διαθέτουν τη στοιχειώδη συσκευασία τους.
5. Η διαχείριση της στοιχειώδους συσκευασίας των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης, ώστε να αποφεύγεται η ενδεχόμενη διπλή χρέωση του υπόχρεου φορέα για την ίδια συσκευασία.
6. Η δυνατότητα του υπουργού να αναθεωρεί ανά έτος το ποσό της τραπεζικής εγγύησης η οποία υποβάλλεται από τον παραγωγό φαρμακευτικών προϊόντων μαζί με την αίτηση αδειοδότησης ατομικού και/ή συλλογικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών ετήσιων εκθέσεων λειτουργίας τους.
7. Η προτεινόμενη αναφορά σε «πρόταση μελέτης», η οποία συνοδεύει την αίτηση για χορήγηση άδειας λειτουργίας συλλογικού συστήματος, από τον φορέα διαχείρισης.
8. Η θέσπιση υποχρέωσης των αδειοδοτημένων συλλογικών συστημάτων όπως η ετήσια έκθεσή τους συνοδεύεται από κατάσταση μητρώου παραγωγών φαρμακευτικών προϊόντων και μελών του συστήματος.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών και υπό το φως των επιμέρους παρατηρήσεων που επισημάνθηκαν από την επιτροπή για τους εν λόγω κανονισμούς, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος υπέβαλε στην επιτροπή τρία αναθεωρημένα κείμενα, με ημερομηνίες 3 Νοεμβρίου 2021, 13 Ιανουαρίου 2022 και 19 Ιανουαρίου 2023.

Ειδικότερα, στο τελευταίο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών περιλαμβάνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις, σε σχέση με τα προηγούμενα κείμενα αυτών:

1. Η διαγραφή της αναφοράς σε «χρήστη αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης»

οπουδήποτε αυτή απαντά στο προτεινόμενο κείμενο.

2. Η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών των αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων που προκύπτουν μετά την πάροδο της ημερομηνίας λήξης τους και αποτελούν εξειδικευμένα φάρμακα, τα οποία χορηγούνται μόνο από φαρμακεία νοσοκομείων (φάρμακα για σοβαρές παθήσεις) ή αποτελούν ελεγχόμενα φάρμακα, για τα οποία ακολουθούνται οι διαδικασίες που προβλέπονται στους περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Κανονισμούς.
3. Η σύνδεση των υποχρεώσεων των κατόχων αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης όσον αφορά τη δωρεάν επιστροφή τους στα εκάστοτε σημεία παραλαβής με τις υποχρεώσεις των ατομικών ή συλλογικών συστημάτων διαχείρισης των εν λόγω αποβλήτων για τη συλλογή τους.
4. Η δυνατότητα της ανά έτος αναθεώρησης από τον υπουργό της καταβληθείσας τραπεζικής εγγύησης, ανάλογα με την οικονομική ετήσια έκθεση λειτουργίας που υποβάλλει ο παραγωγός φαρμακευτικών προϊόντων, με ελάχιστο ποσό τις €3.000, στην περίπτωση αδειοδότησης ατομικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων οικιακής προέλευσης, και ανάλογα με την οικονομική ετήσια έκθεση λειτουργίας του συλλογικού συστήματος.
5. Η εγγραφή των παραγωγών που συμμετέχουν σε αδειοδοτημένο δυνάμει του Κανονισμού 13 συλλογικό σύστημα στο ηλεκτρονικό μητρώο παραγωγών φαρμακευτικών προϊόντων, το οποίο καταρτίζεται και τηρείται από τον διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Η επιτροπή, πέρα από τις πιο πάνω τροποποιήσεις, που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών επιμέρους τροποποιήσεις ή/και βελτιώσεις, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προνοιών τους. Ειδικότερα, η επιτροπή αποφάσισε την αντικατάσταση της αναφοράς σε «δοκιμαζόμενο φαρμακευτικό προϊόν» από την αναφορά σε «υπό έρευνα φάρμακο» στον ορισμό του όρου «απόβλητα φαρμακευτικά προϊόντα οικιακής προέλευσης» και τη διαγραφή από τον ορισμό του όρου «φαρμακείο» της αναφοράς σε «κυβερνητικό φαρμακείο». Αναφορικά με την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών των αποβλήτων των εξειδικευμένων φαρμακευτικών προϊόντων και των ελεγχόμενων φαρμάκων, η επιτροπή ενημερώθηκε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους ότι προγραμματίζεται οργάνωση σχετικής εκστρατείας ενημέρωσης του κοινού, με σκοπό την ορθότερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή αναμένει ότι η εκτελεστική εξουσία θα υλοποιήσει τη δέσμευσή της για ενημέρωση του κοινού αναφορικά με την ορθή διαχείριση των αποβλήτων των εξειδικευμένων φαρμακευτικών προϊόντων και των ελεγχόμενων φαρμάκων για σκοπούς πρόληψης της ρύπανσης του περιβάλλοντος και των συνεπακόλουθων αρνητικών συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Θεοπέμπτου, συγγνώμη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Θέλω να τονίσω πόσο σημαντικό είναι τούτη η ψήφιση που έχουμε σήμερα, για να περάσουν οι κανονισμοί, γιατί έν' ένα θέμα που καθυστερήσαμε πάρα πολλά να νομοθετήσουμε στην Κύπρο, την ανακύκλωση ή τη διαχείριση -να το πω πιο σωστά- των φαρμάκων. Με τούτους τους κανονισμούς τωρά θα έρτει κάποια στιγμή σύντομα, που θα ξεκινήσει πιθανόν σε φαρμακείο να υπάρχει ένας κάλαθος όπου θα μπορούν οι πολίτες να επιστρέψουν τα φάρμακα μέσα στον κάλαθο, για να καταλήξουν στη διαχείριση. Να τονίσω ότι έν' ένα κομμάτι για το οποίο θα ππέσει τζιαί η μεγάλη ευθύνη στις τοπικές αρχές, γιατί πλέον όλα τα θέματα ανακύκλωσης, με τον νόμο που ψήφισε η Βουλή πέρσι, αναλαμβάνει την ευθύνη να τα υλοποιήσει η τοπική αρχή. Επίσης, να τονίσω ότι πάρα πολλά φάρμακα περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, γι' αυτό είναι σημαντικό να τα έχουμε,

να κάμουμε τη σωστή διαχείρισή τους. Να κλείσω λέγοντας ότι σε όλες τις χώρες που εξεκίνησαν τούτη τη διαχείριση των φαρμάκων ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα που σημείωσα είναι το γεγονός ότι φάνηκε ένα τεράστιο πρόβλημα, το οποίο έλυσαν οι άλλες χώρες -και εγώ αναμένω ότι εννιά φανεί και σε μας- που είναι το θέμα της πολυφαρμακίας. Δηλαδή το πόσα πολλά φάρμακα καταλήγουν στα σπύδικα τζιαι τα οποία καταλήγουμε να τα πετάσσουμε, διότι έχουμε μεγάλες ποσότητες. Τζιαι ελπίζω το κράτος να δώσει σημασία στον τρόπο που λειτουργούμε, να χειριστούμε τζιαι τούτο το μέρος επίσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ συνάδελφε.

Αντιλαμβάνομαι ότι επέστρεψε η επιτροπή Οικονομικών. Να προχωρήσουμε με την έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε γι' αυτό το θέμα. Ψηφίζουμε και ανακοινώστε, κύριε Γεωργίου, τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν. Ψηφίζουμε για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον, καμία αποχή και ένα άτομο δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9, 10, 11 έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί της Παροχής Προτεραιότητας σε Χώρους Εξυπηρέτησης Κοινού σε Καθορισμένες Ομάδες Πληθυσμού Νόμος του 2021», «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021».

Είναι τρεις προτάσεις νόμου. Επισημαίνω προς αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης ότι στην έκθεση αναφέρονται με διαφορετική σειρά, δηλαδή με τη χρονολογική σειρά που κατατέθηκαν, όμως η ψήφισή τους θα γίνει με τη σειρά που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη που έχετε ενώπιόν σας.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9 και 10 είναι προτάσεις νόμου της κ. Σάββιας Ορφανίδου, βουλευτριάς εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, βουλευτριάς εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, που χρονολογικά κατατέθηκε πριν από το υπ' αριθμόν 10. Επισημαίνεται επίσης ότι για τους λόγους που αναφέρονται στην έκθεση στο κείμενο της υπ' αριθμόν 9 πρότασης νόμου έχουν ενσωματωθεί και οι πρόνοιες της υπ' αριθμόν 11 πρότασης νόμου. Ως εκ τούτου, η τελευταία καθίσταται άνευ αντικειμένου, γι' αυτό και η κ. Ερωτοκρίτου προτίθεται να την αποσύρει.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 θέματος είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τη ρύθμιση της υποχρέωσης παροχής προτεραιότητας σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εξυπηρέτησης του κοινού, σε άτομα τα οποία εμπίπτουν σε καθορισμένες ομάδες του πληθυσμού, όπως άτομα με αναπηρία και ηλικιωμένους, ως ελάχιστη ένδειξη αλληλεγγύης και κρατικής μέριμνας προς τα πρόσωπα αυτά.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε αρμόδια για τον έλεγχο εφαρμογής των προνοιών του περί της Παροχής Προτεραιότητας σε Χώρους Εξυπηρέτησης Κοινού σε Καθορισμένες Ομάδες Πληθυσμού Νόμου του 2021 να είναι η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 11 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, ώστε να παρέχεται εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα σε άτομα με αναπηρία σε σημεία πώλησης λιανικού εμπορίου και σημεία εξυπηρέτησης και παροχής υπηρεσιών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ειρήνη Χαραλαμπίδου, πρόεδρος

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν
Φωτεινή Τσιρίδου
Μάριος Μαυρίδης
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:
Σάβια Ορφανίδου
Χρίστος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα μεταξύ της 22^{ας} Μαρτίου 2021 και της 6^{ης} Μαρτίου 2023. Ειδικότερα, η επιτροπή εξέτασε την πρώτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την κ. Σάβια Ορφανίδου, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαρτίου και στις 25 Οκτωβρίου 2021, στις 14 και 28 Νοεμβρίου 2022 και στις 6 Μαρτίου 2023. Σημειώνεται ότι η πρώτη συνεδρία της επιτροπής πραγματοποιήθηκε υπό την προηγούμενη της σύνθεση κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η επιτροπή εξέτασε τη δεύτερη πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Οκτωβρίου, στις 14 και 28 Νοεμβρίου 2022 και στις 6 Μαρτίου 2023. Σημειώνεται ότι η κατάθεση της τρίτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος από την κ. Σάβια Ορφανίδου ακολούθησε της συζήτησης επί της αρχής των ετέρων προτάσεων νόμου του παραρτήματος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αδυναμίες και ζητήματα πρακτικής εφαρμογής που διαπιστώθηκαν κατά τη συζήτηση. Η τρίτη πρόταση νόμου συζητήθηκε σε τρεις συνεδρίες της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 28 Νοεμβρίου 2022 και στις 6 Μαρτίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Γραφείου της Επιτρόπου Νομοθεσίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών (ΠΑΣΥΠΕ), της Οργάνωσης Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), της Ένωσης Κυπρίων Συνταξιούχων (ΕΚΥΣΥ-ΠΕΟ), της Παγκύπριας Ένωσης Συνταξιούχων (ΠΕΣΥ-ΣΕΚ), της Κίνησης Οικολόγων Συνταξιούχων, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Γυναικείων Οργανώσεων (ΠΟΓΟ) και της Γυναικείας Κίνησης Οικολόγων (ΓΥΚΟ). Ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ), ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Γονέων Ατόμων με Νοητική Αναπηρία (ΠΑΣΥΓΟΑΝΑ), ο Σύνδεσμος Ευημερίας Ατόμων με Νοητική Αναπηρία, ο Κλάδος Συνταξιούχων της ΠΑΣΥΔΥ και η ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των προτάσεων νόμου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κουκουμάς και Παύλος Μυλωνάς, καθώς και τα μη μέλη της επιτροπής κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου και Σταύρος Παπαδούρης.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος ως αυτή κατατέθηκε στη Βουλή είναι η θεσμοθέτηση της υποχρέωσης παροχής προτεραιότητας σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εξυπηρέτησης του κοινού σε άτομα τα οποία εμπίπτουν σε καθορισμένες ομάδες του πληθυσμού, όπως άτομα με αναπηρία, εγκυμονούσες και ηλικιωμένους, ως ελάχιστη ένδειξη αλληλεγγύης και κρατικής μέριμνας προς τα πρόσωπα αυτά.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος ως αυτή κατατέθηκε στη Βουλή είναι η τροποποίηση του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, ώστε να παρέχεται εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα σε άτομα με αναπηρία σε σημεία πώλησης λιανικού εμπορίου και σημεία εξυπηρέτησης και παροχής υπηρεσιών.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος είναι η τροποποίηση του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να υπαχθεί στον βασικό νόμο και κατ' επέκταση υπό τον έλεγχο της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η εφαρμογή των προνοιών της πρώτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος.

Κατά τη συζήτηση επί της αρχής της πρώτης πρότασης νόμου η εισηγήτρια αυτής ανέφερε στην επιτροπή ότι η εν λόγω πρόταση νόμου αφορά την παροχή εξυπηρέτησης κατά προτεραιότητα σε όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εξυπηρέτησης του κοινού σε καθορισμένες ομάδες του πληθυσμού, ήτοι σε ευάλωτες ομάδες. Περαιτέρω, σημείωσε ότι της κατάθεσης της εν λόγω πρότασης νόμου προηγήθηκε με δική της πρωτοβουλία ευρεία διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Επιπροσθέτως, επισήμανε την έλλειψη κουλτούρας αναφορικά με την παροχή εξυπηρέτησης κατά προτεραιότητα σε άτομα που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες και ειδικότερα σε άτομα με αναπηρίες, σημειώνοντας ότι η ψήφιση της πρότασης νόμου αποτελεί

ελάχιστη ένδειξη αλληλεγγύης και κρατικής μέριμνας προς τις εν λόγω ομάδες, ενώ καλλιεργεί την απαιτούμενη κουλτούρα και συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση του κοινού. Καταληκτικά, ήγειρε προβληματισμό αναφορικά με την προτεινόμενη εξυπηρέτηση ευάλωτων ομάδων κατά προτεραιότητα σε χώρους εξυπηρέτησης του κοινού στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες υγείας, οι οποίοι ενδεχομένως πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας, καθότι η προτεραιότητα σε αυτούς τους χώρους αποφασίζεται στη βάση του επείγοντος των ιατρικών περιστατικών.

Κατά τη συζήτηση επί της αρχής της δεύτερης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος η εισηγήτριά της ανέφερε ότι και οι δύο προτάσεις νόμου αποσκοπούν στη θεσμοθέτηση της ηθικής υποχρέωσης να δίδεται προτεραιότητα σε μέλη της κοινωνίας τα οποία εμπίπτουν σε ευάλωτες ομάδες. Επιπροσθέτως, σημείωσε ότι στόχος των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι η εισαγωγή ενός λειτουργικού συστήματος με απλοποιημένες διαδικασίες, που να διευκολύνει τα εν λόγω άτομα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησαν επί της αρχής με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, τονίζοντας τη βούληση του υπουργείου να συνδράμει στη συζήτηση, ώστε να εξευρεθούν τρόποι για την αποτελεσματική εφαρμογή τους. Ειδικότερα, ως προς την ανάληψη από την Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αρμοδιότητας εποπτείας και διασφάλισης της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν αρχικά προβληματισμό, επισημαίνοντας ότι η εν λόγω υπηρεσία στελεχώνεται από εννέα (9) επιθεωρητές και δέκα (10) βοηθούς επιθεωρητές και έχει την αρμοδιότητα να επιθεωρεί εγκαταστάσεις αναφορικά με την τήρηση των διατάξεων τριάντα νομοθεσιών. Ως εκ τούτου, λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας είναι δύσκολο για την υπηρεσία να αντεπεξέλθει στον πρόσθετο όγκο επιθεωρήσεων, σε περίπτωση που η εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας τεθεί υπό την εποπτεία της.

Περαιτέρω, αναφορικά με το ύψος του ποσού της προβλεπόμενης κύρωσης σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση, οι εν λόγω εκπρόσωποι επισήμαναν ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, το ύψος της διοικητικής κύρωσης είναι ανάλογο του αριθμού των εργοδοτούμενων της κάθε επιχείρησης και εξέφρασαν προβληματισμό κατά πόσο πρέπει με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις να καθορισθεί το ύψος της επιβαλλόμενης κύρωσης. Καταληκτικά, αναφορικά με το ύψος του διοικητικού προστίμου οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι στη βασική νομοθεσία ανάλογα με την παράβαση προβλέπεται διοικητικό πρόστιμο ύψους είτε €250 είτε €500 και εισηγήθηκαν τον καθορισμό ενός εκ των δύο αυτών ποσών ως τη διοικητική κύρωση, σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Οι εκπρόσωποι του υπουργείου σημείωσαν επιπλέον ότι η Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας αποτελεί το κατάλληλο τεκμήριο για σκοπούς εφαρμογής των υπό συζήτηση νομοθεσιών, σε αντίθεση με το δελτίο στάθμευσης το οποίο αφορά περιορισμένο αριθμό ατόμων και είναι μόνιμα τοποθετημένο στον ανεμοθώρακα του οχήματος του κατόχου του δελτίου.

Ειδικότερα, αναφορικά με τις ρυθμίσεις της τρίτης πρότασης νόμου που τροποποιεί τον περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο, οι ίδιοι επισήμαναν ότι η βασική νομοθεσία θεσπίζει ρυθμίσεις για τη διενέργεια επιθεωρήσεων, χωρίς να προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής καταγγελίας από πολίτες. Αναφορικά με την προτεινόμενη διαδικασία επιθεώρησης και επιβολής διοικητικού προστίμου, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας, σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εκδίδεται σχετική Ειδοποίηση Διαπίστωσης της Παράβασης και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο.

Επιπροσθέτως των όσων αναφέρθηκαν διά ζώσης από τους εκπροσώπους του υπουργείου ενώπιον της επιτροπής, η τέως Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με επιστολή της, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2021, απευθυνόμενη προς την πρόεδρο της επιτροπής, ανέφερε ότι ο όγκος δραστηριοτήτων του υπουργείου και κυρίως οι υφιστάμενες αρμοδιότητες των τμημάτων/υπηρεσιών του, περιλαμβανομένης της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής πέραν των τριάντα νομοθεσιών, που αφορούν κατεξοχήν εργασιακά θέματα και θέματα απασχόλησης, δεν επιτρέπουν την ανάληψη πρόσθετων αρμοδιοτήτων για σκοπούς ελέγχου της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων για παροχή προτεραιότητας σε ευάλωτες ομάδες σε χώρους εξυπηρέτησης κοινού.

Παρά ταύτα, σε μεταγενέστερο στάδιο, κατά τη συνεδρία της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2022, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν ότι το υπουργείο συναινεί στον καθορισμό του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ειδικότερα της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων του εν λόγω υπουργείου ως της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας σημείωσε ότι οι προτάσεις νόμου έχουν μελετηθεί τόσο επί της ουσίας όσο και νομικά σε σχέση με τη συνταγματικότητά τους και δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην προώθησή τους για ψήφιση. Περαιτέρω, αναφορικά με την τρίτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι για σκοπούς πληρότητας του κειμένου και ασφάλειας δικαίου χρήζει επιπλέον τροποποίησης το παράρτημα της βασικής νομοθεσίας, ώστε να περιληφθούν

στον αντίστοιχο πίνακα τα άρθρα και ο τίτλος της υπό ψήφιση νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Πρόνοιας συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ωστόσο στο πλαίσιο της διεξαχθείσας συζήτησης επί του ζητήματος του καθορισμού αρμόδιας αρχής σημείωσε ότι το υφυπουργείο δε δύναται να καταστεί αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δεδομένου ότι στελεχώνεται από κοινωνικούς λειτουργούς και όχι από επιθεωρητές.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες εισηγήθηκε την απόλυση από το προοίμιο της πρώτης πρότασης νόμου της αναφοράς στους Πρότυπους Κανόνες για την Εξίσωση των Ευκαιριών για τα Άτομα με Αναπηρίες με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους, καθότι η αναφορά αυτή είναι αναχρονιστική, και την προσθήκη αναφοράς στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρίες. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι το δελτίο στάθμευσης, που προβλέπεται στις διατάξεις του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, και η Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας εκδίδονται υπό διαφορετικές προϋποθέσεις και παρέχουν διαφορετικές διευκολύνσεις στους δικαιούχους τους, επισημαίνοντας ότι το δελτίο στάθμευσης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς των υπό ψήφιση νομοθεσιών, αφού το εν λόγω δελτίο παραμένει στο αυτοκίνητο του δικαιούχου για σκοπούς ελέγχου. Επιπροσθέτως, σημείωσε ότι τα άτομα με αναπηρίες και οι τυφλοί πρέπει να εξαιρεθούν από την υποχρέωση έκδοσης κάρτας προτεραιότητας και ότι η εξυπηρέτησή τους κατά προτεραιότητα πρέπει να παρέχεται με την επίδειξη της Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας.

Ειδικότερα, κατά τη συζήτηση επί της αρχής της πρώτης πρότασης νόμου η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ανέφερε ότι το υπουργείο συμφωνεί με τις πρόνοιες της επισημαίνοντας ότι από το 2010 υπάρχει σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και έχει κυκλοφορήσει σχετική εγκύκλιος σε όλη τη δημόσια υπηρεσία για την κατά προτεραιότητα εξυπηρέτηση καθορισμένων ομάδων πληθυσμού.

Στο ίδιο πλαίσιο, οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Γραφείου της Επιτρόπου Νομοθεσίας σημείωσαν ότι συμφωνούν με τη φιλοσοφία της πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ ανέφερε ότι με τις υπό εξέταση προτάσεις νόμου σκοπεύεται η θεσμοθέτηση της πολιτικής που υιοθέτησε το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του το 2010 για τις ελάχιστες απαιτήσεις προσβασιμότητας στη δημόσια υπηρεσία. Περαιτέρω, επισήμανε τη σημαντικότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων, αφού με τη θέσπιση της αρχής της προτεραιότητας καλλιεργείται η ορθή νοοτροπία απέναντι στα άτομα με αναπηρίες. Αναφερόμενος δε σε άλλες έννομες τάξεις στις οποίες ήδη εφαρμόζεται η πιο πάνω αρχή, σημείωσε ότι δεν υφίσταται υποχρέωση επίδειξης κάρτας προτεραιότητας, αλλά η προτεραιότητα παραχωρείται με την επίδειξη της κάρτας αναπηρίας. Ειδικότερα, κατ' επίκληση των προνοιών της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και του περί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και περί Συναφών Θεμάτων (Κυρωτικού) Νόμου, προέκρινε την πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας ως του πλέον κατάλληλου τεκμηρίου για την άσκηση του δικαιώματος προτεραιότητας. Ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με την αναφορά στο προοίμιο της πρώτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος στο ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών με το οποίο εγκρίθηκαν οι Πρότυποι Κανόνες για την Εξίσωση των Ευκαιριών των Ατόμων με Αναπηρίες με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, σημειώνοντας ότι αυτοί εγκρίθηκαν το 1993 και σήμερα θεωρούνται αναχρονιστικοί, παραπέμποντας για καθοδήγηση στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και σε πρόσφατες διεθνείς συμβάσεις. Επιπροσθέτως, με επιστολή της, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2021, η συνομοσπονδία εισηγήθηκε όπως στις υπό ψήφιση νομοθεσίες περιληφθούν όλες οι σχετικές πρόνοιες της υπ' αριθμόν 71.061 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2021, αναφορικά με θέματα που άπτονται της προσβασιμότητας των πολιτών στις κρατικές υπηρεσίες.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς αυτές προωθούν την καλλιέργεια κουλτούρας αλληλοσεβασμού, ωστόσο εξέφρασαν προβληματισμό ως προς την πρακτική εφαρμογή επιμέρους ρυθμίσεων της πρώτης πρότασης νόμου και κυρίως της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις που διαθέτουν πάνω από τέσσερα ταμεία απαιτείται να διαθέτουν αποκλειστικό ταμείο για την εξυπηρέτηση των ατόμων που εμπíπτον στις καθορισμένες ομάδες πληθυσμού. Ειδικότερα, ο Σύνδεσμος Τραπεζών Κύπρου, με επιστολή του, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2021, εισηγήθηκε τα εξής:

1. Τη διεκδίκηση του δικαιώματος κατά προτεραιότητα εξυπηρέτησης από τον δικαιούχο προσκομίζοντας το απαραίτητο αποδεικτικό στον ταμία ανεξάρτητα από τον αριθμό των σε λειτουργία ταμείων, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, αφού η δημιουργία αποκλειστικού ταμείου δημιουργεί πρακτικά προβλήματα στη λειτουργία των τραπεζών.
2. Τον καθορισμό του αποδεικτικού στοιχείου το οποίο πρέπει να επιδεικνύεται από τις διάφορες κατηγορίες δικαιούχων προτεραιότητας.
3. Την προσθήκη ημερομηνίας λήξης στο αποδεικτικό στοιχείο που πρέπει να επιδεικνύεται από τις εγκυμονούσες και τους πολυτέκνους.
4. Την επιβολή διοικητικού προστίμου, αντί ποινικής κύρωσης, σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων

της προτεινόμενης νομοθεσίας.

5. Τον καθορισμό της αρμόδιας για διενέργεια επιθεωρήσεων αρχής αναφορικά με την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και τη διασαφήνιση των προνοιών που αφορούν τη διαδικασία διερεύνησης καταγγελιών και επιβολής προστίμου.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών συμφώνησε με τη φιλοσοφία και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα, επισήμανε ότι η πρόνοια με την οποία εισάγεται η υποχρέωση των επιχειρήσεων που διαθέτουν πάνω από τέσσερα ταμεία να διαθέτουν αποκλειστικό ταμείο για την εξυπηρέτηση των ατόμων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων ενδεχομένως να δημιουργήσει προβλήματα πρακτικής εφαρμογής. Παράλληλα, εισηγήθηκε όπως η υποχρέωση για ύπαρξη αποκλειστικού ταμείου για εξυπηρέτηση των εν λόγω ατόμων βαρύνει τις επιχειρήσεις που διαθέτουν πάνω από πέντε ταμεία. Εισηγήθηκε επίσης τη διαγραφή από τη σχετική διάταξη της λέξης «αποκλειστικά», ώστε να παρέχεται η δυνατότητα εξυπηρέτησης των δικαιούχων από τα ταμεία που εξυπηρετούν πελάτες των υπεραγορών με κάτω από δέκα προϊόντα. Περαιτέρω, ο σύνδεσμος, με επιστολή του, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2021, εισηγήθηκε τα εξής:

1. Την εξυπηρέτηση των ατόμων που ανήκουν στις καθορισμένες ομάδες πληθυσμού από τα ταμεία ταχείας εξυπηρέτησης, τα οποία να σηματοδοτηθούν κατάλληλα.
2. Την παροχή δυνατότητας στις επιχειρήσεις το ταμείο που είναι καθορισμένο να εξυπηρετεί δικαιούχους κατά προτεραιότητα εξυπηρέτησης να εξυπηρετεί και άλλους πελάτες κατά τον χρόνο που δε βρίσκονται στον χώρο δικαιούχοι.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής της πρώτης πρότασης νόμου, οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ, της ΕΚΥΣΥ-ΠΕΟ, της ΠΟΓΟ, της Κίνησης Οικολόγων Συνταξιούχων, της ΓΥΚΟ, της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, καθώς και της ΟΕΒ συμφώνησαν καταρχήν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, θέτοντας παράλληλα επιμέρους προβληματισμούς και εισηγήσεις ως ακολούθως:

1. Η εκπρόσωπος της ΕΚΥΣΥ-ΠΕΟ εισηγήθηκε όπως η κάρτα προτεραιότητας αποστέλλεται στους δικαιούχους, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ενώ η εκπρόσωπος της ΠΟΓΟ επισήμανε ότι ενδεχομένως να χρήζει επανεξέτασης η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της κάρτας προτεραιότητας, ώστε να αποφευχθεί η ταλαιπωρία των δικαιούχων. Εισηγήθηκε επίσης τη διενέργεια εκστρατείας ενημέρωσης των πολιτών, ώστε να αποφευχθεί η υποβολή καταγγελιών.
2. Η εκπρόσωπος της ΓΥΚΟ εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με τη θέση που εκφράστηκε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη δυνατότητα της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων του εν λόγω υπουργείου να διενεργεί τις προβλεπόμενες επιθεωρήσεις για την ορθή εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
3. Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων εισηγήθηκε την τροποποίηση της πρόνοιας της πρώτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, σύμφωνα με την οποία η προτεραιότητα σε πολυτέκνους παρέχεται «νοουμένου ότι είναι παρόντα τρία από τα τέκνα», ώστε να μειωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός των παρόντων τέκνων από τρία σε δύο. Περαιτέρω, επισήμανε την ανάγκη για ενημέρωση των πολιτών για θέματα αλληλοσεβασμού και επίδειξης κοινωνικής αλληλεγγύης.
4. Ο εκπρόσωπος της Κίνησης Οικολόγων Συνταξιούχων σημείωσε ότι το κράτος προνοίας πρέπει να ενισχυθεί, ώστε οι ηλικιωμένοι και οι ευάλωτες ομάδες να λαμβάνουν ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.
5. Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ επισήμαναν την ανάγκη διασφάλισης της πρακτικής εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα, η ομοσπονδία, με επιστολή της, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2021, εισηγήθηκε:
 - α. την τροποποίηση της ερμηνείας του όρου «νοσηλευτήριο», ώστε να διασφαλιστεί ότι τα νοσηλευτήρια, ιατρικά κέντρα και ιδιωτικά νοσηλευτήρια δεν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων,
 - β. την επαναδιατύπωση της ερμηνείας του όρου «πάροχος υπηρεσιών», ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες μετά από διευθέτηση ραντεβού εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής της υπό ψήφιση νομοθεσίας,
 - γ. την απάλειψη της υποχρέωσης για δημιουργία αποκλειστικού ταμείου προς εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα των ατόμων που ανήκουν στις καθορισμένες ομάδες του πληθυσμού από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν τέσσερα ταμεία και άνω και παράλληλα την προσθήκη επιφύλαξης, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν σε όλα τους τα ταμεία μη δικαιούχους προτεραιότητας, εφόσον δε βρίσκονται στον χώρο της επιχείρησης δικαιούχοι προτεραιότητας.

Στην πορεία της συζήτησης και λαμβάνοντας υπόψη τους προβληματισμούς και τις εισηγήσεις των εμπλεκόμενων φορέων, η εισηγήτρια της πρώτης και της τρίτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος τόνισε ότι σκοπός των υπό ψήφιση νομοθεσιών είναι η καλλιέργεια κουλτούρας και σεβασμού των ευάλωτων ατόμων και όχι η τιμωρία και γι' αυτό τον λόγο δεν περιλαμβάνονται σε αυτές πρόνοιες για υποβολή σχετικής καταγγελίας. Περαιτέρω, αφουγκραζόμενη τις απόψεις του εκπροσώπου της ΚΥΣΟΑ, εξέφρασε την πρόθεσή της για τροποποίηση των προνοιών της πρώτης πρότασης νόμου, ώστε η εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα ατόμων με αναπηρίες να παρέχεται με την επίδειξη της Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας και να μην απαιτείται η έκδοση κάρτας προτεραιότητας για τα άτομα αυτά. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι στις εν λόγω προτάσεις νόμου ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων καθορίζεται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ως αρμόδιο τμήμα για τη διενέργεια των απαραίτητων επιθεωρήσεων η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του εν λόγω υπουργείου.

Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής χαιρέτισαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων και επισήμαναν την ανάγκη καλλιέργειας κουλτούρας αναφορικά με την παροχή εξυπηρέτησης κατά προτεραιότητα σε καθορισμένες ομάδες πληθυσμού, ήτοι σε ευάλωτες ομάδες.

Παράλληλα, ορισμένα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με την ψήφιση νομοθεσίας που αφορά τη θεσμοθέτηση κανόνων συμπεριφοράς, ευγένειας και σεβασμού των ευάλωτων ομάδων και παράλληλα ήγειραν προβληματισμό αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Περαιτέρω, την επιτροπή απασχόλησαν οι ακόλουθες επιμέρους ρυθμίσεις:

1. Το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας και ειδικότερα οι κατηγορίες ατόμων που καθίστανται δικαιούχοι εξυπηρέτησης κατά προτεραιότητα. Ορισμένα μέλη της επιτροπής επισήμαναν ότι τόσο οι έγκυες όσο και οι πολύτεκνοι δεν αποτελούν ευάλωτες ομάδες και τυχόν συμπερίληψή τους στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων ενδεχομένως να δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις.
2. Το ύψος του διοικητικού προστίμου.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω επιφυλάξεις και τους προβληματισμούς των εμπλεκόμενων φορέων και με δεδομένο ότι η πρώτη και η δεύτερη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος έχουν ταυτόσημους σκοπούς και επιδιώξεις, αποφάσισε, με τη σύμφωνο γνώμη των εισηγητριών των εν λόγω προτάσεων νόμου, όπως οι πρόνοιες της δεύτερης πρότασης νόμου του παραρτήματος ενσωματωθούν στο κείμενο του αναθεωρημένου κειμένου της πρώτης πρότασης νόμου επί του οποίου διεξήχθη η κατ' άρθρον συζήτηση.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει περαιτέρω τις κάτωθι τροποποιήσεις στο αναθεωρημένο κείμενο της πρώτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος:

1. Την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων των εγκύων και των πολυτέκνων.
2. Την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας του άρθρου 5, ώστε στο πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας να εμπίπτουν χώροι εξυπηρέτησης του κοινού που «έχουν σε λειτουργία δέκα ή περισσότερα ταμεία», αντί χώροι εξυπηρέτησης του κοινού που «διαθέτουν τέσσερα ή περισσότερα ταμεία», ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία των ελέγχων και επιθεωρήσεων, ως η εισήγηση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Περαιτέρω, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, για σκοπούς πληρότητας του κειμένου και ασφάλειας δικαίου, να εισαγάγει πρόνοια στο κείμενο της τρίτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, σύμφωνα με την οποία τροποποιείται ο Πίνακας II του Παραρτήματος της βασικής νομοθεσίας, ώστε να καταγραφούν ρητά στον εν λόγω πίνακα τα άρθρα και ο τίτλος της υπό ψήφιση περί της παροχής προτεραιότητας σε χώρους εξυπηρέτησης κοινού σε καθορισμένες ομάδες πληθυσμού νομοθεσίας, ως η εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρώτης και της τρίτης πρότασης νόμου του παραρτήματος σε νόμους.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του αναθεωρημένου κειμένου της πρώτης πρότασης νόμου σε νόμο, η δεύτερη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος υπό τον τίτλο «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», με τη σύμφωνη γνώμη της εισηγήτριάς της, θα αποσυρθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Παροχής Προτεραιότητας σε Χώρους Εξυπηρέτησης Κοινού σε Καθορισμένες Ομάδες Πληθυσμού Νόμος του 2021.
2. Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
3. Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Η κ. Ορφανίδου, που είναι και η εισηγήτρια.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Οι συγκεκριμένες προτάσεις νόμου είναι προϊόν διαβούλευσης και συνεννόησης στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και επί τη ευκαιρία θέλω να ευχαριστήσω την πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής για τη σημασία και την προτεραιότητα που έχουν δώσει σε αυτή την πρόταση. Είναι μαζί με την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, που σήμερα δεν μπορούσε να είναι παρούσα εδώ λόγω ιατρικού θέματος.

Να πω ότι αφορά την προτεραιοποίηση συγκεκριμένων ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού σε ουρές αναμονής όπου εξυπηρετείται το κοινό σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους, με κάποιες εξαιρέσεις. Αφορά άτομα ΑΜΕΑ που θα παρουσιάζουν Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας και άτομα άνω των εβδομήντα πέντε ετών με το δελτίο ταυτότητας. Στόχος μας ακριβώς είναι μέσα από τη θεσμοθέτηση αυτής της διαδικασίας, όπου θα δίδεται προτεραιότητα σ' αυτές τις ευάλωτες ομάδες, η ευαισθητοποίηση προς αυτές τις ομάδες και ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματά τους, η δημιουργία και καλλιέργεια κουλτούρας προς αυτή την κατεύθυνση.

Και θέλω ξανά να ευχαριστήσω πάρα πολύ όλους για τη συμβολή τους τη θετική και όλα τα οργανωμένα σύνολα με την ευχή ότι κάποτε, κυρία Πρόεδρε και αγαπητές συναδέλφισσες και αγαπητοί συνάδελφοι, δε θα χρειάζεται να νομοθετούμε για αυτονόητα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία.

Η πρόεδρος της επιτροπής η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ναι, να συγχαρώ τις δύο συναδέλφους, και την κ. Ορφανίδου και την κ. Ερωτοκρίτου. Ακριβώς, θα ξεκινήσω από το τέλος της αναφοράς της κ. Ορφανίδου: Έχουμε νομοθετήσει για τα αυτονόητα. Αλλά πολλές φορές τα αυτονόητα, για να γίνουν συνείδηση, πρέπει να αρχίσουμε να δημιουργούμε κουλτούρα, να περνούμε μηνύματα.

Και θεωρώ ότι, αρχίζοντας από τις δύο αυτές κατηγορίες, τους ηλικιωμένους άνω των εβδομήντα πέντε, αλλά και τα ΑΜΕΑ, τα οποία να πω ότι θα πρέπει να δείχνουν την Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας -οι ηλικιωμένοι με την ταυτότητά τους, για να επιβεβαιώνεται η ηλικία πάνω των εβδομήντα πέντε- ελπίζουμε ότι θα αρχίσει αυτή η δημιουργία κουλτούρας σεβασμού.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ κι εγώ.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 9 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών. Άρθρο 4.

Παροχή προτεραιότητας εξυπηρέτησης. Άρθρο 5.

Επιθεώρηση χώρων εξυπηρέτησης κοινού. Άρθρο 6.

Διοικητική κύρωση. Άρθρο 7.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ελάτε, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ, υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Παροχής Προτεραιότητας σε Χώρους Εξυπηρέτησης Κοινού σε Καθορισμένες Ομάδες Πληθυσμού Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 10 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πίνακα ΙΙ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι, υπέρ τριάντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι, υπέρ τριάντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Η υπ' αριθμόν 11 πρόταση νόμου αποσύρεται από την εισηγήτριά της.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Και προχωράμε τώρα με την πρόταση νόμου που κηρύξαμε επείγουσα και που τιτλοφορείται «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Αντιλαμβάνομαι έχετε όλοι ενώπιόν σας την έκθεση, η οποία ετοιμάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Να διαβαστεί ο σκοπός, κύριε Γεωργίου, γρήγορα και να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, γιατί θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του επείγοντος θέματος είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να εφαρμοστεί εκ νέου στοχευμένη αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων μέχρι τη 10^η Ιουνίου 2023 στις περιπτώσεις κύριας κατοικίας του χρεώστη της οποίας η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τις €350.000, επαγγελματικής στέγης του χρεώστη με ετήσιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης που δεν υπερβαίνει τις €750.000 και αγροτεμαχίου του χρεώστη η εκτιμώμενη αξία του οποίου δεν υπερβαίνει τις €100.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή, και κηρύχθηκε επείγουσα. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ).

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να εφαρμοστεί εκ νέου στοχευμένη αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων μέχρι τη 10^η Ιουνίου 2023 για περιπτώσεις κύριας κατοικίας του χρεώστη η εκτιμώμενη αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις €350.000, επαγγελματικής στέγης του χρεώστη με ετήσιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης που δεν υπερβαίνει τις €750.000 και αγροτεμαχίου του χρεώστη η εκτιμώμενη αξία του οποίου δεν υπερβαίνει τις €100.000.

Όπως είναι γνωστό, προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση για στοχευμένη αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων για τις ίδιες πιο πάνω περιπτώσεις έληξε την 31^η Ιανουαρίου 2023.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη αναστολή αφορά εκ νέου τα ακόλουθα:

1. Κύρια κατοικία η οποία χρησιμοποιείται για τη διαμονή του ιδιοκτήτη της ή/και των μελών της οικογένειάς του για περίοδο πέραν των έξι (6) μηνών κατ' έτος.
2. Επαγγελματική στέγη η οποία χρησιμοποιείται ως χώρος στέγασης της επιχείρησης του χρεώστη.
3. Αγροτεμάχιο το οποίο βρίσκεται σε γεωργική ή κτηνοτροφική ζώνη ή σε οποιαδήποτε άλλη ζώνη στο οποίο ασκείται γεωργοκτηνοτροφική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, στη βάση των κρατουσών συνθηκών και με στόχο να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος για συζήτηση και θέσπιση προγραμμάτων στήριξης των ευάλωτων δανειοληπτών, όπως το σχέδιο «Ενοίκιο έναντι Δόσης», ώστε να προστατευθούν οι δανειολήπτες σε περίπτωση εκποίησης της ιδιοκτησίας τους από τραπεζικά ιδρύματα και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων ακινήτων που αποτελούν πρώτη κατοικία, προτείνεται όπως το μέτρο της αναστολής των εκποιήσεων εφαρμοστεί μέχρι τη 10^η Ιουνίου 2023 και καλύπτει κατά τον ίδιο τρόπο και αξίες που ίσχυαν προηγουμένως για ιδιοκτησίες οι οποίες αφορούν πρώτη κατοικία, επαγγελματική στέγη και αγροτεμάχιο του χρεώστη.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι ίδιες ανησυχίες οι οποίες εκφράστηκαν κατά προηγούμενες συζητήσεις επί του θέματος, ενώ με τη συνέχιση της πολιτικής για αναστολή των εκποιήσεων εδραϊώνεται μεταξύ των δανειοληπτών κουλτούρα μη αποπληρωμής των οφειλών τους.

Αναφορικά με το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», η εκπρόσωπος του υπουργείου ανέφερε ότι το υπουργείο βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την οποία διεξάγεται διαπραγμάτευση σε εντατικούς ρυθμούς, με στόχο το υπουργείο να πείσει για τον κοινωνικό χαρακτήρα του σχεδίου.

Περαιτέρω, δήλωσε ότι η χρονική στιγμή κατά την οποία επιλέγεται η εκ νέου αναστολή των εκποιήσεων είναι πάρα πολύ δύσκολη, καθότι βάζει σε κίνδυνο την έγκριση του σχεδίου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και την υλοποίησή του, ενώ παράλληλα προκαλείται δυσπιστία στους Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης αναφορικά με την οικονομική πολιτική της Δημοκρατίας.

Ο εκπρόσωπος της ΚΤΚ εξέφρασε την αντίθεση της Κεντρικής Τράπεζας προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, για λόγους που έχουν επεξηγηθεί και προηγουμένως κατά τη συζήτηση του ίδιου θέματος, παραθέτοντας παράλληλα αριθμητικά στοιχεία και δεδομένα αναφορικά με την κατάσταση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου στην ολομέλεια του σώματος για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει πλέον απορριφθεί η έκκλησή μας να συζητηθεί το συγκεκριμένο ζήτημα πρώτα στην επιτροπή Οικονομικών, επιθυμούμε, με την άδειά σας, να καταθέσουμε μία τροπολογία στην πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί, έτσι ώστε να αντικατασταθεί στο άρθρο 2 η αναφορά για την επέκταση της αναστολής μέχρι τις 10 Ιουνίου 2023 με τη νέα ημερομηνία 10 Απριλίου 2023. Με άλλα λόγια, να περιορίσουμε την αναστολή από τρεις μήνες σε έναν μήνα.

Ο λόγος που πιστεύουμε ότι πρέπει να προχωρήσουμε με αυτή την τροπολογία είναι ότι -χωρίς καμία διάθεση αντιπαράθεσης- κατανοούμε τις ανησυχίες που έχουν εκφράσει οι συνάδελφοι που αποφάσισαν να προχωρήσουν με την πρόταση. Θεωρούμε όμως ότι δεν πρέπει να σταλεί το μήνυμα ότι αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα θα παραμείνει σε εκκρεμότητα για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα, γιατί θα πρέπει να μας απασχολήσει η σταθερότητα της κυπριακής οικονομίας, η πιθανή αξιολόγηση -η αρνητική- οίκων αξιολόγησης σε σχέση με την πορεία της κυπριακής οικονομίας. Και πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο ικανοποιούνται οι ανησυχίες που έχουν διατυπωθεί προηγουμένως σε σχέση με την προστασία των δανειοληπτών, αλλά η παράταση αυτής της εκκρεμότητας περιορίζεται χρονικά, για να δοθεί ο χρόνος -όπως είπα προηγουμένως- στον Υπουργό Οικονομικών, στην παρούσα κυβέρνηση να έρθουν ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών, να παρουσιάσουν την ολοκληρωμένη πρόταση της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση αυτού του πάρα πολύ σοβαρού ζητήματος. Γιατί πιστεύουμε ότι υπάρχουν λύσεις, φτάνει να υπάρξει η απαραίτητη θετική προδιάθεση και καλή διάθεση, για να ακουστούν όλες οι απόψεις.

Παραμένουμε δηλαδή, κυρία Πρόεδρε, στη θέση αρχής ότι πρέπει να δοθεί η ευκαιρία στον Υπουργό Οικονομικών να ακούσει τις θέσεις των βουλευτών, αλλά να ακούσει και η Βουλή τις θέσεις της κυβέρνησης. Αυτό πιστεύω απαιτεί η πολιτική ηθική που πρέπει να δείξουμε στο συγκεκριμένο ζήτημα και γι' αυτό επιμένουμε σε αυτή τη θέση αρχής.

Εάν δεν εισακουστεί ούτε αυτό το αίτημά μας, κυρία Πρόεδρε, οφείλουμε να ενημερώσουμε το σώμα ότι εμείς θα καταψηφίσουμε πλέον την πρόταση όπως έχει παρουσιαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Όπως τζιαι στη Σύσκεψη των Αρχηγών, αλλά τζιαι στην προσπάθεια προδιαβούλευσης πριν την κατάθεση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου εδείξαμεν κάθε δυνατή, νομίζω, διάθεση, για να βρεθεί τρόπος, να βρεθεί συμβιβασμός. Και πάλι διερωτώμαι φωναχτά: Εάν σ' έναν μήνα δε θα είμαστε έτοιμοι, που η εκτίμηση είναι ότι δε θα είμαστε έτοιμοι, για όλα αυτά τα θεσμικά ζητήματα που πρέπει να λύσουμε, θα έρθουμε εδώ, για να ξαναψηφίσουμε; Υπάρχει ανάλογη δέσμευση;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Γιατί μαλλώνει μας κανένας; Έν' δικαίωμά μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, ερώτησα τζιαι στη Σύσκεψη Αρχηγών τζιαι δεν επήρα απάντηση, αγαπητέ συνάδελφε.

Δεύτερον, δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος, αυτό που εκφράζεται ως ανησυχία -εύλογη ή μη, εν το συζητώ- να αντιμετωπιστεί; Αν μπορούσαμε να είμαστε έτοιμοι πριν το Πάσχα με όλα αυτά τα θεσμικά ζητήματα τα ανοικτά, έχουμε τη δυνατότητα ακυρωτικής νομοθεσίας.

Κι εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δεσμευτούμε εδώ, δημόσια, ότι, αν ολοκληρώσουμε πιο ενωρίς, είμαστε έτοιμοι να ακυρώσουμε τούτη τη νομοθεσία. Μπορούμε με ακυρωτικό νόμο να τερματίσουμε την ισχύ της οποιαδήποτε στιγμή θέλουμε. Οποιαδήποτε στιγμή θέλουμε! Φτάνει να καταλήξουμε σ' ένα αποτέλεσμα για όλα εκείνα τα ζητήματα, κάποια εκ των οποίων χρονολογούνται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 2014, όπως το «Ενοίκιο έναντι Δόσης». Από το 2014, σας παρακαλώ! Ας το κλείσουμε σε έναν μήνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ας το κλείσουμε σε έναν μήνα. Παίρνουμε τη δέσμευση να ακυρώσουμε την τρίμηνη αναστολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Σύντομα, κύριε Παπαδούρη, γιατί ήδη επί της ουσίας τα είπαμε, τα συζητήσαμε, γι' αυτό άφησα πριν όλο τον χρόνο. Εξάλλου, ξαναψηφίσαμε -πόσες φορές- για το ίδιο θέμα και εκτιμώ ότι ο καθένας, η καθεμία θα τοποθετηθεί διά της ψήφου του, της. Έτσι;

Ελάτε, σύντομα, για ένα λεπτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Απλώς να πω, κυρία Πρόεδρε, ότι, καλοδεχούμενη η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, απλώς στο δικό μας το μυαλό είναι άξιον απορίας... Εγώ λέω ότι ο Υπουργός Οικονομικών έχει την καλύτερη πρόθεση σήμερα να ξεκινήσει διαδικασίες. Πώς σε έναν μήνα θα καταλήξουμε είτε με νομοσχέδιο είτε με πρόταση νόμου; Πώς; Και τελικά μήπως θα κατηγορηθούμε ότι εβουρήσαμεν να κάμουμεν κάτι τζιαι βουρούμεν να το διορθώσουμε μετά 'πού άλλους τρεις μήνες;

Αλλά, ακούοντας τωρά τζιαι τον κ. Λουκαΐδη, ναι, αν υπάρχει δέσμευση από πλευράς ΑΚΕΛ, υπάρχει και η δική μας δέσμευση ότι, μόλις φτάσουμε στο σημείο που να πούμε ότι διορθώθηκε, αν πρέπει να πάμε με ακυρωτικό, μόλις διορθωθεί το πρόβλημα τζιαι είναι αποδεκτό από όλους, να πάμε ευχαρίστως! Και υπάρχει και η δική μας δέσμευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδούρη.

Κύριε Κουλία, σύντομα. Βοηθήστε με, σας παρακαλώ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι γνωστός κύριος ότι με τις τράπεζες εν έχω καλές σχέσεις. Το λοιπόν, αυτά που κάμνουν είναι εντελώς, μα παντελώς απαράδεκτα! Όμως, έντζιε 'χουμε εκλογές κάθε μέρα προεδρικές. Έγιναν προεδρικές εκλογές προχθές, ένας υπουργός, ο αρμοδιότερος υπουργός, που έν' για την οικονομία, ζητά μια λογική παράταση. Νομίζω... Έν' τόσο άτεγκτη η Βουλή να του δώσει έναν μήνα, να ανασταλούν μέχρι τις 10 του Απρίλη, όπως είπε ο Νικόλας, και να... Εδώ θα είμαστε! Δηλαδή ποιος μας εμποδίζει να κάμουμε εκείνο που θέλουμε να κάμουμε σήμερα;

Ας του δώσουμε έναν μήνα, τον ευλοημένον του Θεού! Έντζιε εζήτησεν δανεικά ή κανένα εκατομμύριο! Να πάρουμε έναν μήνα αναβολή, να ανασταλούν οι εκποιήσεις και, αν δε συμβεί, εδώ είμαστε, κύριε Λουκαΐδη, να ψηφίσουμε οι τρεις μήνες, δεκαοκτώ μήνες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Κουλία.

Ναι, ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Εμείς ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία, πέραν των όσων έχουμε πει, επαναλαμβάνουμε και δίνουμε το μήνυμα... Ως μέλη της κυβέρνησης αναμένουμε πολύ σύντομα τον Υπουργό Οικονομικών, την κυβέρνηση να φέρουν συνολική λύση για αντιμετώπιση του προβλήματος. Αυτό είναι το μήνυμα και αισιοδοξούμε ότι θα έρθουν αυτές οι λύσεις, για να μην πάμε ξανά σε αναστολές εκποιήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωράμε, παρακαλώ, στην ψήφιση της προφορικής τροπολογίας, όπως επεξηγήθηκε από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, που ουσιαστικά σμικραίνει ή ελαχιστοποιεί, αν θέλετε, το χρονικό διάστημα των τριών μηνών σε έναν. Σωστά, κύριε Παπαδόπουλε; Δηλαδή, αντί 10 Ιουνίου, 10 Απριλίου.

Ψηφίζουμε πρώτα για την προφορική τροπολογία, που κατατέθηκε από το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις, εναντίον τριάντα τρεις, υπέρ δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, δέκα υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Οπότε, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου όπως κατατέθηκε από τους εισηγητές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Εναντίον είκοσι τρεις, υπέρ δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Εναντίον είκοσι δύο, υπέρ δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συγγνώμη. Και ο κ. Κουλλά για δικαιολόγηση ψήφου, αντιλαμβάνομαι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ησυχία, παρακαλώ!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Είχαμε πει να μην τοποθετηθούμε και είναι αλήθεια ότι είναι πολυσυζητημένο το ζήτημα. Ξέρετε, οι θέσεις μας είναι γνωστές, θέλω όμως να σημειώσω δύο πράγματα: Πρώτον, ότι καταψηφίσαμε και την προφορική τροπολογία, επειδή εμείς ακριβώς είμαστε εναντίον της οποιασδήποτε παράτασης στην αναστολή εφαρμογής της συγκεκριμένης νομοθεσίας, και την ίδια ώρα θέλω να σημειώσω ότι, εκτός από την Κεντρική Τράπεζα, που είναι η καθ' ύλην αρμόδια αρχή εποπτείας του τραπεζικού συστήματος και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, και το Υπουργείο Οικονομικών είχε σαφή και ξεκάθαρη θέση εναντίον της οποιασδήποτε παράτασης, που δεν ήταν θέση απλώς των λειτουργών αλλά της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαδόπουλος επίσης για δικαιολόγηση ψήφου.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Επειδή κατανοούμε τη σοβαρότητα του ζητήματος, δε χαιρόμαστε για την κατάληξη αυτής της ψηφοφορίας και λέμε ενώπιον του σώματος ότι και η δική μας πρόθεση... και εξ όσων αντιλαμβάνομαι είναι και η πρόθεση του Υπουργού Οικονομικών, που μέσα στις επόμενες μέρες θα φέρει ολοκληρωμένη πρόταση για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος με την ελπίδα ότι θα συζητηθούν αυτές οι προτάσεις με καλή διάθεση στην επιτροπή Οικονομικών, έτσι ώστε μέσα από τη συλλογικότητα αυτού του σώματος να μπορέσουμε να βρούμε τις λύσεις που απαιτούν από εμάς οι πολίτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ και είμαι βέβαιη ότι το ζήτημα θα μας απασχολήσει σύντομα και πάλι.

Προχωράμε τώρα με το σχέδιο ψηφίσματος που υποβλήθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Αφορά τις προσπάθειες απαγόρευσης του Κόμματος Δημοκρατίας των Λαών (HDP) στην Τουρκία. Έχω εισήγηση από ορισμένους, επειδή έχουν διαβάσει το σχέδιο ψηφίσματος, ότι δεν επιθυμούν όπως ξαναδιαβαστεί, αν συμφωνούν και οι υπόλοιποι. Φυσικά, το έχω ενώπιόν μου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το έχουμε διαβάσει, κυρία Πρόεδρε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δε χρειάζεται, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το έχετε μελετήσει δεόντως, κύριε Κουλιά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητος βουλευτής.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

Οπότεν, αν είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε, προχωράμε στην ψήφιση.

Ομιλητές επί θέματος αρχής, αντιλαμβάνομαι, δεν υπάρχουν.

Μάλιστα, ψηφίζουμε ηλεκτρονικά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, επί της διαδικασίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μπορείτε να μιλάτε για μας, δεν ξέρω, είναι το ΑΚΕΛ που το κατέθεσε, μπράβο τους και συμφωνούμε όλοι, αλλά αυτό το σχέδιο ψηφίσματος απευθύνεται κάπου. Θα παρακαλούσα τον κ. Λουκαΐδη να το αναγνώσει, διότι δε μιλούμε για μας. Καταδικάζουμε ένα φασιστικό καθεστώς για τη συμπεριφορά του απέναντι στον ίδιο τον τουρκικό λαό και τον κουρδικό λαό και λέτε «το διαβάσαμε εμείς». Ωραία, το διαβάσαμε! Ο κ. Δημητρίου την άλλη φορά μου είπε, επειδή είναι της τεχνολογίας ο κ. Δημητρίου, «δκιάβασ' το», δεν είναι για μας που το κάμνουμε, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν είπε κάτι ο κ. Δημητρίου τώρα, μη λέμε για τον συνάδελφο...

Θα το διαβάσει ο γραμματέας της Βουλής, ήταν δικό σας το αίτημα. Εδώ είμαστε και έχουμε και τον χρόνο και τη διάθεση.

Ελάτε, κύριε Γεωργίου, διαβάστε το, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με έντονη ανησυχία τη δικαστική διαδικασία, με στόχο την απαγόρευση του Κόμματος Δημοκρατίας των Λαών (ΚΔΛ) (HDP) στην Τουρκία, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί με την τελική απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της χώρας στις 13 Μαρτίου,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΚΔΛ (HDP) αποτελεί το τρίτο μεγαλύτερο κόμμα της Τουρκίας, το οποίο εκατομμύρια πολίτες στήριξαν σε εκλογικές διαδικασίες, με αποτέλεσμα να εισέλθει δημοκρατικά στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση και να συμμετέχει στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η δίκη ολοκληρώνεται μόλις δύο μήνες πριν από τις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές στη χώρα, οι οποίες θα διεξαχθούν στις 14 Μαΐου 2023,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπόθεση έχει πολιτικά κίνητρα, στοχεύοντας την πολιτική δράση του ΚΔΛ (HDP) και των δυνάμεων που συμπορεύονται μαζί του,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η βασική κατηγορία στη δίκη σχετίζεται με τη στάση του ΚΔΛ (HDP) ενάντια στην παράνομη εισβολή της Τουρκίας στο Κομπανί της Συρίας το 2014,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τα τελευταία χρόνια εκλεγμένοι αντιπρόσωποι και στελέχη του ΚΔΛ (HDP), περιλαμβανομένων και των δύο τέως συμπροέδρων του, έχουν καταδικαστεί σε φυλάκιση, ενώ άλλοι διώκονται και δέχονται πολλαπλές πιέσεις και κατατρεγμό για τη δράση τους,

Έχοντας υπόψη ότι η Τουρκία δεσμεύεται από τις ιδρυτικές αρχές και αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης της οποίας είναι μέλος, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης σεβασμού του κράτους δικαίου,

Έχοντας υπόψη ότι πιθανή απόφαση για απαγόρευση του ΚΔΛ (HDP) παραβιάζει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΣΔΑ),

Έχοντας υπόψη σειρά καταδικαστικών διεθνών ψηφισμάτων για τη φυλάκιση των τέως συμπροέδρων του ΚΔΛ (HDP) και τον κατατρεγμό στελεχών του από το τουρκικό κράτος,

Υπενθυμίζοντας ότι ως υποψήφια για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρα η Τουρκία οφείλει να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως επίσης τους βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι το κράτος δικαίου,

Ομόφωνα εγκρίνει τα ακόλουθα:

1. *Καταγγέλλει τις αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις για απαγόρευση του ΚΔΛ (HDP).*
2. *Καλεί το Συμβούλιο της Ευρώπης, του οποίου η Τουρκία είναι μέλος, να ασκήσει τις απαραίτητες πολιτικές πιέσεις προς την τουρκική κυβέρνηση.*
3. *Καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει κάθε δυνατή πρωτοβουλία, ώστε να αντιμετωπιστούν οι*

πολιτικές μεθοδεύσεις εις βάρος του ΚΔΛ (ΗΔΡ).

4. Καλεί τη διεθνή κοινότητα να προβάλει αντίδραση για τις εξελίξεις, ειδικότερα στην περίπτωση κατά την οποία η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου προνοεί την απαγόρευση του ΚΔΛ (ΗΔΡ), αποστερώντας του μεταξύ άλλων τη δυνατότητα συμμετοχής στις επόμενες εκλογές.
5. Εκφράζει αλληλεγγύη για τους αγώνες των δημοκρατικών δυνάμεων στην Τουρκία για επικράτηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών στη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Αντιλαμβάνομαι ότι δε θα υπάρξει περαιτέρω συζήτηση, οπότε αν προχωράμε στην ψηφοφορία. Ψηφίζουμε ηλεκτρονικά, παρακαλώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ηλεκτρονικά, κύριε Κουλία, για δήλωση με το 1 της παρουσίας μας, με το 2 «υπέρ», με το 3 «εναντίον», με το 4 «αποχή».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τρεις. Ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ψήφισμα λοιπόν εγκρίνεται ομόφωνα.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Απαντήσεις δεν υπάρχουν. Οι ερωτήσεις έχουν ήδη σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.134, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο ευρίσκεται η διαδικασία ποδηλατοποίησης και λεωφορειοποίησης δρόμων στην πόλη της Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.135, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στην περιοχή των διυλιστηρίων στη Λάρνακα η διαδικασία μετακίνησης των εγκαταστάσεων φύλαξης πετρελαιοειδών και αερίου έχει ολοκληρωθεί. Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Σε ποιο στάδιο ευρίσκεται σήμερα η διαδικασία αποξήλωσης;
2. Έχει γίνει εκτίμηση της ρύπανσης που προκύπτει και, εάν ναι, ποια είναι τα αποτελέσματα;
3. Εάν έχει ολοκληρωθεί η εκτίμηση ρύπανσης, ποια βήματα ακολουθούν;
4. Μετά τα πιο πάνω, ποια είναι η διαδικασία απορρύπανσης και πότε χρονικά αναμένεται η ολοκλήρωσή της;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.136, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός μάς ενημερώσει για το πολεοδομικό έργο στον παραλιακό πεζοδρόμο Περβολιών (β' φάση), λαμβάνοντας υπόψη τα πιο κάτω που έχουμε πληροφορηθεί σχετικά με το έργο:

1. Η α' φάση του παραλιακού πεζοδρόμου τέλειωσε το 2016 και προγραμματιζόταν η β' φάση για το 2017 (στο εξής "το έργο").
2. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το κράτος και τους ιδιοκτήτες των οικιστικών συγκροτημάτων που εφάπτονται αυτού. Η συνεισφορά των ιδιοκτητών των κατά μήκος του πεζοδρόμου συγκροτημάτων, σύμφωνα με την εξαγορά υποχρέωσης κατασκευής δημόσιου παραλιακού πεζοδρόμου, ανέρχεται στα €900.000.
3. Είχε συμφωνηθεί από όλα τα αρμόδια τμήματα ο σχεδιασμός του έργου και προς τούτο ετοιμάστηκε το τελικό σχέδιο. Επενδύθηκαν αρκετές χιλιάδες ευρώ για την ετοιμασία του τελικού σχεδίου και την επί

τόπου οριοθέτηση. Σημειώνεται πως, λόγω του ότι το έργο γειτνιάζει με την ακτογραμμή, για την ετοιμασία του τελικού σχεδίου έπρεπε να δοθεί η σύμφωνη γνώμη πέντε κρατικών υπηρεσιών, πράγμα που έγινε.

Ενώ ήταν έτοιμο και εγκεκριμένο το τελικό σχέδιο και το έργο ήταν ενταγμένο στον προϋπολογισμό του Τμήματος Πολεοδομίας, δεν ετοιμάστηκαν προσφορές και το έργο δεν ξεκίνησε. Επίσης, πληροφορηθήκαμε προσφάτως ότι, αντί να ξεκινήσει το έργο με το εγκεκριμένο τελικό σχέδιο, αυτή τη στιγμή προτείνεται τροποποίηση του σχεδίου και ζητούνται εκ νέου οι απόψεις όλων των αρμόδιων τμημάτων λόγω ένστασης ενός ιδιοκτήτη. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει νέος προγραμματισμός για την έναρξη υλοποίησης του έργου.

Σύμφωνα με την ενημέρωση την οποία είχαμε, προκύπτει η εξής σειρά ερωτημάτων σχετικά με το εν λόγω έργο:

1. Γιατί δεν προχώρησε το έργο με το εγκεκριμένο σχέδιο; Για ποιο λόγο γίνεται αλλαγή του σχεδίου, ενώ αυτό είχε εγκριθεί από όλα τα αρμόδια τμήματα;
2. Σε τι αφορά η ένσταση, ώστε έγινε αποδεκτή;
3. Γιατί καθυστερεί η εκτέλεση του έργου;
4. Υπάρχει πρόθεση για επαναφορά του αρχικού εγκεκριμένου σχεδίου και άμεση υλοποίηση του έργου; Αν όχι, γιατί;
5. Αν υπάρχει, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί;

Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός μάς ενημερώσει σχετικά με το έργο και απαντήσει στα ερωτήματα που προκύπτουν από την καθυστέρηση υλοποίησής του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.137, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται έντονη κυκλοφοριακή συμφόρηση στη λεωφόρο Δημοκρατίας στην Πάφο, στο ύψος της διασταύρωσης με τον νέο δρόμο που οδηγεί στη βιοτεχνική περιοχή Πάφου, όπου υπάρχουν εγκατεστημένα φώτα τροχαίας.

Σε συγκεκριμένες ώρες αιχμής παρουσιάζεται το φαινόμενο τα οχήματα που κατευθύνονται προς τη βιομηχανική περιοχή Πάφου να παραμένουν ακινητοποιημένα για αρκετά λεπτά στα φώτα τροχαίας λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης που παρατηρείται στον νέο δρόμο που συνδέει τη λεωφόρο Δημοκρατίας με τη βιοτεχνική περιοχή Πάφου. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση οφείλεται στα οχήματα που αναμένουν στην ουρά, για να εξυπηρετηθούν από το “drive through” συγκεκριμένης αλυσίδας εστιατορίων που βρίσκεται στην περιοχή.

Παρακαλώ όπως ενημερώσετε τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Έχουν εκπονηθεί οποιεσδήποτε μελέτες από τον Κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών, καθώς και από άλλα αρμόδια κρατικά τμήματα για αντιμετώπιση του προβλήματος;
2. Εάν ναι, ποια τα αποτελέσματα των μελετών αυτών και σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί το υπουργείο για την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού αυτού προβλήματος και για τη διασφάλιση της οδικής ασφάλειας των χρηστών του οδικού δικτύου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.138, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω, που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρισμού:

1. Έχει ληφθεί απόφαση για αναβάθμιση του υποσταθμού Δεκέλειας ή για κλείσιμο και υποκατάσταση της παραγωγής του στο Βασιλικό; Σε τέτοια περίπτωση, έχει υπολογιστεί ο κίνδυνος για την ασφάλεια παροχής, καθώς όλα πλέον θα συγκεντρώνονται σε ένα σημείο;
2. Έχει δοθεί άδεια σε δεύτερη εταιρεία για παραγωγή και πώληση ηλεκτρισμού και, εάν ναι, ποιοι είναι οι όροι και οι υποχρεώσεις της;
3. Ποιος έχει την αρμοδιότητα για την ετοιμασία και παρακολούθηση της αναπτυξιακής πολιτικής παραγωγής ηλεκτρισμού στην Κύπρο; Αυτά που υλοποιούνται μέχρι στιγμής εμπίπτουν στο πλαίσιο πολιτικής που έχει καθοριστεί;
4. Ποιος θα αναλάβει τελικά το κόστος της αναβάθμισης του δικτύου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και ποιος ο προγραμματισμός, για να μπορεί πλέον εύκολα να δεχτεί αυξημένη παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ);
5. Μετά τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην αντικατάσταση των μετρητών με έξυπνους μετρητές, υπάρχει προγραμματισμός για αυτήν και, εάν ναι, πότε αναμένεται να ξεκινήσει;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.139, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε τη δέσμευση κεφαλαίων ύψους \$736 εκατομ. για την κατασκευή του έργου ενεργειακής ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας.

Η χρηματοδότηση του έργου υποθαλάσσιας καλωδιακής διασύνδεσης των τριών χωρών εντάσσεται στο πρόγραμμα υποδομών της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Connecting Europe Facility» (CEF), που προβλέπει τη χρηματοδότηση έργων ύψους περίπου \$45 δις για το διάστημα μεταξύ 2022 και 2027. Θα υπάρξουν και άλλες χρηματοδοτήσεις μέσω του πακέτου «Recovery and Resilience Facility». Το συνολικό κόστος του έργου στην πρώτη του φάση θα ανέρχεται, όπως υπολογίζεται, στα \$2,5 δις.

Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιο είναι το συνολικό κόστος του έργου, ποιο είναι το συνολικό ποσό επιχορήγησης και από ποια ταμεία αναμένεται να χρηματοδοτηθεί;
2. Ποιος θα επωμισθεί το κόστος που υπολείπεται μέχρι την ολοκλήρωση του έργου;
3. Πώς αναμένεται να γίνει η σύνδεση;
4. Ο EuroAsia Interconnector θα συμμετέχει ανταγωνιστικά στην αγορά ηλεκτρισμού;
5. Ποια είναι η εταιρεία που έχει αναλάβει την κατασκευή του έργου και ποια τα ονόματα των διευθυνόντων συμβούλων της;»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα υπάρξει συζήτηση σήμερα.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 16 Μαρτίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας αποσταλεί.

[Στις 14 Μαρτίου 2023 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της δέκατης ένατης συνεδρίας της Δεύτερης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 16 Μαρτίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κατάργηση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιχνιδιών που διεξάγονται από την «ΟΠΑΠ Α.Ε.» στην Κύπρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.243-2022).
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.226-2022).
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.249-2022).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.220-2022).
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.229-2022).
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.232-2022).

7. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2023 Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.288-2022).
8. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.002-2022).
9. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.205-2022).
10. Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.250-2022).
11. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2023 Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.273-2022).
12. Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.283-2022).
13. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.001-2023).
14. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.002-2023).
15. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικό) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.003-2023).
16. Οι περί Συγκρότησης και Λειτουργίας (Διαδικασία Εκλογών, Διορισμοί και Άλλα Συναφή Θέματα) των Οργάνων και Αξιωματούχων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικό) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.004-2023).
17. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικό) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.005-2023).
18. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Επιθεωρητή Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.006-2023).
19. Οι περί του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.007-2023).
20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικό) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.008-2023).
21. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Μητρώο Μελετητών και Επιβλεπόντων Μηχανικών) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.009-2023).
22. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφαλής και Αποτελεσματική Λειτουργία της Αεροναυτιλίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.010-2023).
23. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικό) Κανονισμοί του 2023.

ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗ

- (Αρ. Φακ. 23.03.060.011-2023).
24. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.004-2022).
 25. Οι περί Ιδιωτικών Κτηνιατρικών Ιατρείων, Κλινικών και Νοσοκομείων (Εγγραφή, Λειτουργία και Έλεγχος) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.005-2022).
 26. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.006-2022).
 27. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.009-2022).
 28. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.010-2022).
 29. Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.013-2022).
 30. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.025-2022).
 31. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.027-2022).
 32. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Βοθρολυμάτων, Βιομηχανικών Αποβλήτων, Περίσσειας Υγρής Λάσσης και Στραγγισμάτων στην Περιοχή Βατί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.031-2022).
 33. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθεία Γωνιά) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.032-2022).
 34. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.035-2022).
 35. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.046-2022).
 36. Οι περί Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.049-2022).
 37. Οι περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.056-2022).
 38. Οι περί Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, Μέση Εκπαίδευση - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.057-2022).
 39. Οι περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.062-2022).

40. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Διατήρηση Σκύλων για Ιδιωτικούς Μη Εμπορικούς Σκοπούς) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.065-2022).
41. Οι περί της Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.066-2022).
42. Οι περί της Συλλογικής Διαχείρισης των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων καθώς και για τη Χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.067-2022).
43. Οι περί Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Διορισμοί, Προαγωγές σε θέση στην ΚΥΠ και Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.068-2022).
44. Οι περί Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Πειθαρχικοί και Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.069-2022).
45. Οι περί Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Χρόνος Εργασίας, Εργάσιμες Ώρες, Άδειες Ανάπαυσης, Άδειες Ασθενείας, Αργίες Μέλους που Κατέχει Θέση στην ΚΥΠ και Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.070-2022).
46. Οι περί Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Μελών που κατέχουν θέση στη ΚΥΠ) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.071-2022).
47. Οι περί Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ιατρικές Εξετάσεις και Υπηρεσίες Φροντίδας Υγείας) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.072-2022).
48. Οι περί Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Αξιολόγηση Μελών που κατέχουν θέση στην ΚΥΠ) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.073-2022).
49. Οι περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.075-2022).
50. Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Έντυπα, Τέλη και Άλλες Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.076-2022).
51. Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.077-2022).
52. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Επιστροφές Φόρου σε Πρόσωπα Εγκατεστημένα σε Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.078-2022).
53. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.079-2022).
54. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.080-2022).
55. Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2022.

- (Αρ. Φακ. 23.03.059.081-2022).
56. Οι περί Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.087-2022).
57. Οι περί Ελεγκτών (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.090-2022).
58. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.093-2022).
59. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.063.095-2022).
60. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Πολεοδομικό Συμβούλιο) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.096-2022).
61. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.097-2022).
62. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.099-2022).
63. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.102-2022).
64. Οι περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Είσπραξη Τελών για Παρεχόμενες Υπηρεσίες εκτός ΓΕΣΥ) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.105-2022).
65. Οι περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.013-2021).
66. Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου και Τέλη) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.056-2021).
67. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.058.061-2021).
68. Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.069-2021).
69. Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας (Έλεγχος Υποστατικών και Λήψη Δραστικών Μέτρων) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.057.001-2020).
70. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.057.057-2020).

71. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.111-2020).
72. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.117-2020).
73. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
74. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε περιπτώσεις Παρουσίας Κυανίου σε Λίμνη Τελμάτων και περί Διασπώμενου με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).
75. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).
76. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).
77. Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).
78. Οι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.070-2019).
79. Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.079-2019).
80. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).
81. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).
82. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).
83. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).
84. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
85. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα νέα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού και οι επιπτώσεις αυτών στην οικονομία και την κοινωνία». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Χρίστου Χρίστου, προέδρου του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου). (8.7.2021). (Αρ. Φακ. 23.05.054.002-2021).
2. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδόουρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού). (20.1.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).
3. «Μεταναστευτικό: Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαχείριση του θέματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (22.9.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.002-2022).
4. Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για το θέμα «Καταστροφικές πυρκαγιές στις επαρχίες Λεμεσού και Λάρνακας». (Αρ. Φακ. 23.07.008.001, 23.07.009.001, 23.07.018.001).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ όλες και όλους πολύ.

Σε αυτό το σημείο κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.21 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα	Κουλλά Ονούφριος
(Πρόεδρος Βουλής)	Μαυρίδης Μάριος
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργιάδης Χάρης	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργίου Νίκος	Πάζαρος Χαράλαμπος
Δημητρίου Δημήτρης	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τσιρίδου Φωτεινή

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χριστόφιας Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	Χριστοφίδης Χρίστος

ΔΗΚΟ

Κουλίας Ζαχαρίας Παπαδόπουλος Νικόλας
Μυλωνάς Παύλος Σαββίδης Χρυσανθος
Ορφανίδης Χρίστος Σενέκης Χρίστος
Παντελίδης Χρύσης

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος Παπαδούρης Σταύρος

Ανεξάρτητος

Θεμιστοκλέους Ανδρέας

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

1. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. 1307
2. Χαιρετισμός από την Πρόεδρο της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας αριθμού φοιτητριών που φιλοξενήθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο της δράσης «Στα βήματα μιας βουλεύτριας» με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας. 1308
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
 - α. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, στη Διακοινοβουλευτική Συνάντηση της Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με θέμα τη διάσταση του φύλου στην ενεργειακή φτώχεια, στις Βρυξέλλες. 1308
 - β. Συμμετοχή των κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη και Ρίτας Θεοδώρου Σούπερμαν στις εργασίες της 17^{ης} Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου. 1308
 - γ. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη, ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, στις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής της Συνέλευσης στη Χάγη. 1309
 - δ. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Κάρουλλα, ως επικεφαλής, και των κ. Γιώργου Κουκουμά, Ζαχαρία Κουλία, Αλέκου Τρυφωνίδη και Αλεξάνδρας Ατταλίδου στην 22^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας, στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της τρέχουσας Σουηδικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 1309
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, αγορεύσεις και συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Αλέκος Τρυφωνίδης, Γιώργος Λουκαΐδης, Σταύρος Παπαδούρης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Σωτήρης Ιωάννου) για κήρυξη της πρότασης νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» ως επείγουσας και απόφαση για κήρυξή της ως επείγουσας. 1309
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 1315

6.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	1318
7.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	1321
8.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	1323
9.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022», συζήτηση (Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Παύλος Μυλωνάς, Χρυσάνθος Σαββίδης), εισήγηση του κ. Γιώργου Λουκαΐδη για αναβολή του, συζήτηση (Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λουκαΐδης, Παύλος Μυλωνάς, Ανδρέας Θεμιστοκλέους) και απόφαση για αναβολή του.	1326
10.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Φαρμακευτικών Προϊόντων Οικιακής Προέλευσης) Κανονισμοί του 2021», παρατηρήσεις του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και έγκριση των κανονισμών.	1332
11.	Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:	1336
	α. «Ο περί της Παροχής Προτεραιότητας σε Χώρους Εξυπηρέτησης Κοινού σε Καθορισμένες Ομάδες Πληθυσμού Νόμος του 2021»,	
	β. «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»,	
	γ. «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,	
	παρατηρήσεις των κ. Σάβιας Ορφανίδου και Ειρήνης Χαραλαμπίδου, ψήφιση της πρώτης και της τρίτης και απόσυρση της δεύτερης.	
12.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Ζαχαρίας Κουλιás, Σταύρος Παπαδούρης, Αλέκος Τρυφωνίδης), καταψήφισή της και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τους κ. Ονούφριο Κουλλά και Νικόλα Παπαδόπουλο.	1344
13.	Σχέδιο ψηφίσματος για τις προσπάθειες απαγόρευσης του Κόμματος Δημοκρατίας των Λαών στην Τουρκία και ομόφωνη έγκρισή του.	1349
14.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
	- Ποδηλατοποίηση και λεωφορειοποίηση δρόμων στην πόλη της Λάρνακας.	1350
	- Μετακίνηση των εγκαταστάσεων φύλαξης πετρελαιοειδών και αερίου στην περιοχή διυλιστηρίων Λάρνακας.	1350
	- Η υλοποίηση της β΄ φάσης του παραλιακού πεζοδρόμου στα Περβόλια.	1350
	- Κυκλοφοριακή συμφόρηση στον νέο δρόμο που συνδέει τη λεωφόρο Δημοκρατίας με τη βιοτεχνική περιοχή Πάφου.	1351
	- Παραγωγή ηλεκτρισμού.	1351
	- Έργο ενεργειακής ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας.	1352
15.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	1352
16.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	1358

Τιμή: €3,50